

การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2549
คณะกรรมการแพทย์แผนจีน
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

The Evaluation of Chinese Medicine Curriculum

คณะผู้วิจัย

อาจารย์ปวินท์ สุวรรณกุล

อาจารย์ แพทย์หญิง ต้อยตา อูซชิน

อาจารย์แพทย์จีน ไส้จ้ง นิโรธสมบัติ

นางสาวกัญญาภักดิ์ ทรงกิตติภักดิ์

นางสาวกุลนันทน์ ไชยหาญ

นางสาวอรุญา ม่วงศรี

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน

คณะผู้วิจัย อาจารย์ปวินท์ สุวรรณกุล

อาจารย์แพทย์หญิงต้องตา อุษชิน

อาจารย์ แพทย์จีน โสรจ นิโรธสมบัติ

นางสาวกัญญาภัค ทรงกิตติภักดิ์

นางสาวกุลนันท์ ไชยหาญ

นางสาวอริญา ม่วงศรี

สถาบัน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีที่พิมพ์ ปี พ.ศ. 2555

สถานที่พิมพ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

จำนวนหน้างานวิจัย 103 หน้า **คำสำคัญ** ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การวิจัยประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน พุทธศักราช 2549 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 5 ชุด สำหรับผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร จำนวน 13 คน นักศึกษา จำนวน 85 คน ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 46 คน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 17 คน ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบท ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่าหลักสูตรมีความสอดคล้อง และเหมาะสมต่อความต้องการของท้องถิ่น และความต้องการของประเทศในระดับมากที่สุด ความสอดคล้องของหลักสูตรกับปณิธานของ มหาวิทยาลัยและของคณะ อยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตรและรายวิชามีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับมาก เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ด้านการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่าความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่า การประเมินด้านอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมาก ส่วนการประเมินด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการประเมินกระบวนการของหลักสูตร ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาแต่ละประเด็นพบว่าด้านประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการประเมินผลผลิตของหลักสูตร ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพอใจในความสามารถด้านต่างๆของผู้สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับมาก

Abstract

This evaluation of Chinese Medicine Curriculum: Bachelor's Degree Program had 4 purposes: 1) to evaluate the context in the program dimension; 2) to evaluate input factors of the program; 3) to evaluate program process and 4) to evaluate program outcomes. Both quantitative and qualitative research methodologies were used. Research instruments included 5 questionnaires for experts, instructors, students, graduates and employers of graduates. The subjects were 3 experts, 13 instructors, 85 students, 46 graduates and 17 employers of graduates. Quantitative data were analyzed as frequency and percentage. Content analysis was used for qualitative data.

The research findings were as followed:

Regarding the context, the overall opinion was rated at high level. Considered by items, the program was rated as followed: the relationship between the program and visions of the country and communities were rated at the highest level; the relationship between the program and visions of the university and the faculty were rated at high level, the appropriateness of objective curriculum as well as the relationship between the objectives, structure, content of the program and course were rated at high level; and the program comprehensive and useable were rated at high level.

Regarding input factors, the overall opinion was rated at high level. Considered by items, it was found that the evaluation concerning instructors were rated at high level and the evaluation in environmental aspects were rated at moderate level.

Regarding program process, the overall opinion was rated at moderate level. Considered by items, it was found that efficiency of the program administration was rated at highest level while the program administration was rated at moderate level.

Regarding program outcomes, the overall opinion was rated at high level. It was found that the satisfactoriness of graduates and employers of graduates were rated at high level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สำเร็จ
คล่องไปด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ทางคณะผู้วิจัย ไคร์
ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อุดม จันทารักษ์ศรี อดีตคณบดีคณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ เพียรกิจกรรม จากคณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี และคุณสิริสรณ์ ทิพทวี จากสำนักพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
ที่ได้ให้เกียรติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งใน
การประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ให้ประสบความสำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ พานิชพันธ์ จากคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ นายแพทย์ ธนวัฒน์ ชนวิริยะ จากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย และ อาจารย์ นายแพทย์ ภาสกิจ วัฒนวิบูล จากคณะการแพทย์แผนตะวันออก
มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งเป็นทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีประสบการณ์ในการวิจัยประเมินหลักสูตร
และในวงการการแพทย์แผนจีน ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
ขอขอบพระคุณผู้ช่วยบัณฑิต คณาจารย์ผู้สอนทั้งภายในคณะ และภายนอกคณะการแพทย์แผนจีน
นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนที่ได้ให้ข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ขอขอบคุณ นางสาวชลิดา
สิทธิชัยจิตร ที่ได้กรุณารวบรวมข้อมูลต่างๆในการวิจัย

สุดท้ายนี้คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียว
เฉลิมพระเกียรติ ตลอดจนบุคลากรทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

เมษายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตของงานวิจัย	2
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	3
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3
การเก็บรวบรวมข้อมูล	4
การวิเคราะห์ข้อมูล	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
ความหมายของหลักสูตร	6
องค์ประกอบหลักสูตร	6
การพัฒนาหลักสูตร	9
ความหมายของการประเมินหลักสูตร	10
ลักษณะของการประเมินหลักสูตร	10
เกณฑ์การประเมินหลักสูตร	11
รูปแบบการประเมินหลักสูตร	14
ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	18
ปณิธานของมหาวิทยาลัย	19
สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	20
หลักสูตรที่เปิดสอน	20
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการแพทย์แผนจีน	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน	45
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	46
การหาคุณภาพเครื่องมือ	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตร	
ด้านบริบท	50
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	56
ด้านกระบวนการ	62
ด้านผลผลิต	65
บทที่ 5 สรุปและการอภิปรายผล	
สรุปผลการประเมิน	69
อภิปรายผลการประเมิน	71
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	80
แบบสอบถามที่ใช้ในการประเมิน	
- แบบวิเคราะห์หลักสูตร	81
- แบบสอบถามอาจารย์	87
- แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา	93
- แบบสอบถามนักศึกษา	97
- แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา	102

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4-1	การประเมินหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ	51
4-2	การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน โดยอาจารย์ผู้สอน	56
4-3	การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ โดยอาจารย์ผู้สอน	57
4-4	การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์โดยนักศึกษา	58
4-5	การประเมินปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้โดยนักศึกษา	60
4-6	การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์โดยผู้สำเร็จการศึกษา	61
4-7	การประเมินประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้สอน	62
4-8	การประเมินคุณภาพการบริหารหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้สอน	63
4-9	การประเมินคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษาโดยนักศึกษา	63
4-10	การประเมินการให้คำปรึกษาของอาจารย์โดยผู้สำเร็จการศึกษา	64
4-11	การประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้สำเร็จการศึกษา	65
4-12	ประเมินความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษา	66
4-13	ประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา	66
4-14	ประเมินความพึงพอใจในภาพรวมในด้านต่างของผู้สำเร็จการศึกษา โดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา	67

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่

2-1

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

หน้า

7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่ทำให้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยหลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมาย และยังเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิชาการ เป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา เป็นสิ่งที่กำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา เป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อแหล่งการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนการสอน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางของการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพนั่นเอง ซึ่งการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรที่มีคุณภาพ กล่าวคือ มีความชัดเจน เหมาะสม และมีความสอดคล้องกับบริบทของการนำไปใช้ กระบวนการหนึ่งที่จะได้มาซึ่งหลักสูตรที่มีคุณภาพนั้น ก็คือการประเมินหลักสูตร เพราะการประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร หรือตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร เพื่อนำมาพิจารณา ตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ (วสันต์ ทองไทย, 2551) ซึ่งตามหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว หลักสูตรจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการด้านวิชาการและวิชาชีพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อวิชาชีพและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื, 2545)

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ จัดตั้งหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน และได้เริ่มรับนักศึกษาเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2547 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี โลกาภิวัตน์ รวมทั้งความเหมาะสมตามความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ที่ได้จัดอาจารย์ผู้สอนมาสอนนักศึกษาที่ประเทศไทย และในปี 2549 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และดำเนินการใช้หลักสูตรปรับปรุงปีพุทธศักราช 2549 จนถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2553 คณะผู้วิจัย ในฐานะของผู้ใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงบริหารหลักสูตรให้ได้มาตรฐานการจัดการศึกษา เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ ทำการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 เพื่อตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษา ว่ามีคุณภาพดีหรือไม่อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่คณาจารย์และผู้บริหารและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 ของคณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามหลักการของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) หรือ CIPP Model ได้แก่ การประเมินภาคบริบท (context) ตัวป้อน (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (product) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อไป

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 ของคณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้รูปแบบแบบจำลองซีพีพี (CIPP Model) (Stufflebeam, D.L., et al., 1971; ประไพพิศ บุญชิต. 2548; ฉวีวรรณ แซ่ซี้. 2549)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

ประชากร

1. นักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผนจีน สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน
ชั้นปีที่ 5 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (รหัส 47) จำนวน 47 คน
ชั้นปีที่ 5 ภาคการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (รหัส 48) จำนวน 52 คน
2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 จำนวน 20 คน
3. บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 47 คน
4. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 47 คน
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่มากนักจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาคณะกรรมการแพทย์แผนจีน สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน
ชั้นปีที่ 5 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (รหัส 47) จำนวน 47 คน
ชั้นปีที่ 5 ภาคการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (รหัส 48) จำนวน 53 คน

2. อาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปี พุทธศักราช 2549 จำนวน 20 คน
3. บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 47 คน
4. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 47 คน
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน 5 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ที่มีต่อการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปี พุทธศักราช 2549 ของคณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน สื่อการเรียนการสอน
3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การบริหารหลักสูตรและรายวิชา
4. ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิต ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีระดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวิจัยในการประเมินหลักสูตร
2. สร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว ในเรื่องของคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนและการทำงาน ตำแหน่งทางวิชาการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาโครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรและรายวิชา

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

แบบสอบถามนักศึกษาและบัณฑิต ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 สอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาและบัณฑิต โดยให้นักศึกษาและบัณฑิตประเมินตนเอง

ตอนที่ 4 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต/ผู้บังคับบัญชา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิภาพของบัณฑิต ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เป็นการสอบถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
4. ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้
6. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีประสิทธิภาพ
7. จัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตต่อคณบดีและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ติดต่อเลขานุการคณะในการเก็บข้อมูลกับอาจารย์และนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้ช่วยวิจัยช่วยในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach, L.E., 1971)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. หาค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อบกพร่องของหลักสูตร สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการพิจารณาวางแผนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาการแพทย์แผนจีน คณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาดารุ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยแบ่งเนื้อหาสาระสำคัญออกเป็นลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.3 การพัฒนาหลักสูตร
 - 1.4 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 1.5 ลักษณะของการประเมินหลักสูตร
 - 1.6 เกณฑ์การประเมินหลักสูตร
 - 1.7 รูปแบบการประเมินหลักสูตร
2. ประวัติความเป็นมาของคณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 - 2.1 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาการแพทย์แผนจีน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

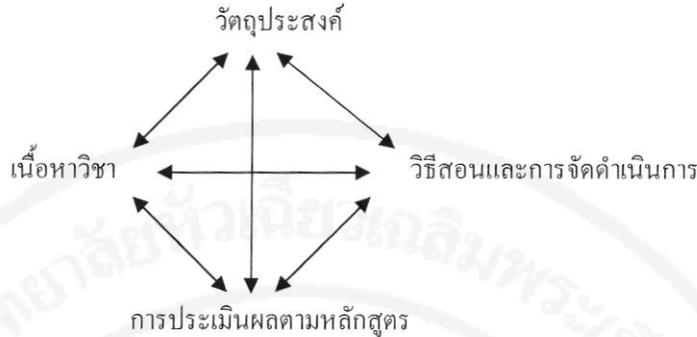
ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดขึ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ดังนั้น หลักสูตรจึงหมายถึงส่วนที่เป็นข้อกำหนดรายการสอนและส่วนที่เป็นกระบวนการทั้งหมด เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามข้อกำหนด (สวัสดี. 2531) โดยสรุปแล้วหลักสูตรคือ กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ประสบการณ์ทั้งหมดที่สถานศึกษาจัดให้กับนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน รายวิชา หรือเนื้อหาสาระที่สอน ข้อผูกพันกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา สิ่งแวดล้อมทางการเรียน รวมทั้งแนวทางชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ เพื่อให้เกิดความคิดและทัศนคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (นพดล. 2548)

องค์ประกอบหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เห็นภาพรวมของหลักสูตร ทั้งระบบหลักสูตรทุกหลักสูตรจะมีลักษณะสมบูรณ์ต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร (Curriculum components) ไว้ดังนี้ คือ

Taba (1962) ได้กล่าวว่องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย ความมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดการเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล และการวัดผล จากความคิดเห็นเหล่านี้สรุปได้ว่าหลักสูตรควรประกอบด้วย องค์ประกอบทั้ง 4 ประการ จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

ภาพที่ 2-1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

Beauchamp (1968) ได้กล่าวว่องค์ประกอบของหลักสูตรในแง่ของระบบ คือ ระบบเนื้อหาวิชา ระบบการสอน และระบบของการประเมินผล

ก่อ (2524) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรโดยเน้นที่กระบวนการเรียนการสอน โดยมุ่งที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนที่วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

พนัส (2524) กล่าวว่า หลักสูตรที่จัดดำเนินการ ควรมีองค์ประกอบดังนี้ ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

สุมิตร (2526) ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรเป็น 5 ประการ คือ วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์รายวิชา เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงการสอนแต่ละวิชา กระบวนการเรียนการสอน โครงการประเมินการสอนตามหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

สังต์ (2528) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 จุดมุ่งหมายซึ่งแยกออกเป็น จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
 - 1.2 เนื้อหาสาระ และประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งแยกออกเป็น
 - 1.2.1 ข้อเท็จจริง และความรู้ธรรมดา
 - 1.2.2 ความคิดรวบยอด และหลักการ
 - 1.2.3 การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์
 - 1.2.4 ทักษะทางกาย
 - 1.2.5 เจตคติและค่านิยม
 - 1.3 การประเมินผล

2. ส่วนประกอบอื่นที่น่าบรรจุไว้ในหลักสูตร ได้แก่

- 2.1 เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
- 2.2 การเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 การเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือ และส่งเสริมผู้เรียน

สุนทร (2536) กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร หนังสือเรียน หรือเอกสารประกอบการเรียน ระบบการประเมินผลการเรียน แนวการสอนหรือคู่มือการสอนวิชาต่าง ๆ ครูหรือผู้สอน กิจกรรมหรือการจัดประสบการณ์ สื่อการสอน และอุปกรณ์การสอน

ธำรง (2542) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ

1. เป้าประสงค์ และนโยบายการศึกษา หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชา กลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้มีและที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอนหมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
8. การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตร
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา อื่น ๆ ที่ช่วยเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรมีไว้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่กว้างขวางและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยถือว่าหลักสูตรที่สมบูรณ์ควรมีรายละเอียดของเนื้อหาสาระชัดเจนที่ผู้นำหลักสูตรไปใช้จะสามารถสอนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การพัฒนาหลักสูตรจะยุติลงเมื่อหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นผ่านการทดลองใช้และวิจัยเพื่อประสิทธิภาพ และปรับปรุงให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้ว เช่น

วิช (2526) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นการสร้าง การปรับปรุง หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรก็ตาม กระบวนการเหล่านี้มีความแตกต่างในแง่ขอบเขตเท่านั้น ส่วนรายละเอียดและวิธีการดำเนินการมีลักษณะทำนองเดียวกัน โดยการพัฒนาหลักสูตรทุกแบบย่อมมีผลกระทบต่อองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่ง หรือทั้ง 4 ด้านของหลักสูตร ดังต่อไปนี้ วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา และประสบการณ์ วิธีสอน วิธีการประเมินผล

สังข์ (2528) กล่าวถึง การพัฒนาว่ามีความหมายที่เด่นชัด 2 ลักษณะ คือ การทำให้ดีขึ้นและการทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความหมายครอบคลุมถึงการทำให้หลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น หรืออาจหมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่ โดยไม่ต้องมีหลักสูตรเก่าเป็นพื้นฐานอยู่เลยก็ได้ ในคำเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปมีการใช้คำอยู่หลายคำ เช่น คำว่าการสร้างหลักสูตร การร่างหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร คำเหล่านี้ล้วนอยู่ในขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตรทั้งสิ้น

สันต์ (2527) กล่าวว่า ในการสร้างหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรทุกระดับ นักการศึกษาหรือนักพัฒนาหลักสูตรจะยึดหลักในการสร้าง 5 แนวด้วยกัน คือ

1. ยึดเนื้อหาเป็นหลัก คือ เน้นเนื้อหาสาระของวิชาการมากเป็นพิเศษ
2. ยึดกิจกรรมร่วมหลักสูตรเป็นแนวทาง
3. ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง คือ กำหนดหลักสูตรให้ยืดหยุ่นได้ เปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
4. ยึดสังคมเป็นหลักโดยให้ปรับตัวเข้ากับสังคมให้ได้ คือ เอาความต้องการของสังคมเป็นศูนย์กลางของหลักสูตรแบบนี้ ถ้าสังคมกำหนดอย่างไรก็กำหนดลงไปหลักสูตรอย่างนั้นและให้เด็กเรียนตามที่กำหนด
5. ยึดแนวผสม คือ เอาทุกแบบมาผสมผสานกัน เพื่อความพอเหมาะพอดี

ธีร (2542) กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรแม่บทเพื่อนำไปใช้โดยแพร่หลายทั้งระบบการศึกษา เป็นหลักสูตรที่ได้ทำการยกร่าง ทำการทดลอง และทดสอบจนแน่ใจว่าสามารถนำไปใช้ได้โดยทั่วไป สำหรับหลักสูตรที่ทำการยกร่างครั้งแรกก่อนที่จะนำเอาไป

ทดลองและทดสอบ รวมทั้งแก้ไขจนได้หลักสูตรแม่บทนั้น เราเรียกว่าหลักสูตรต้นแบบจึงเห็นได้ว่าการที่จะได้หลักสูตรแม่บทมาใช้จะต้องจัดทำหลักสูตรต้นแบบเสียก่อน

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าสรุปได้ว่าสาเหตุที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร หรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนั้น เนื่องจากว่าสภาพแวดล้อมและสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัยเปลี่ยนไป จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ทันกับกาลเวลาและสภาพสังคมในปัจจุบันให้มากที่สุด

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมและนำเสนอข้อมูล เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

สุมิตร (2523) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร คือ การหาว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุให้หลักสูตรไม่สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย

ธำรง (2542) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำต่อเนื่องกัน ตั้งแต่เริ่มวางแผนจัดทำหลักสูตรต้นแบบจนกระทั่งได้หลักสูตรแม่บทที่สมบูรณ์ และถึงขั้นการนำไปใช้ ซึ่งต้องมีการประเมินผลเป็นลำดับต่อไป

จากความหมายดังกล่าว พอที่จะกล่าวได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะทำหลักสูตร (ทงนศักดิ์ และคณะ , 2548)

ลักษณะของการประเมินหลักสูตร

วิชัย (2535) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเมื่อคำนึงถึงช่วงเวลาในการประเมินสามารถประเมินได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนการดำเนินการ (Project analysis) เป็นการประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาที่หลักสูตรยังไม่ได้นำไปใช้ ซึ่งเป็นการประเมินหลักสูตรหลังจากที่ได้วางแผนพัฒนาหลักสูตรแล้ว โดยจะมีการพิจารณาวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล หรือความเชื่อมั่นของสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกับความน่าจะเป็นว่ามีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่อย่างไร โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร นักการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา และกระบวนการเรียนการสอน เป็นต้น

2. การประเมินผลขณะดำเนินการ (Formative evaluation) เป็นลักษณะการประเมินหลักสูตรในช่วงเวลาที่กำลังนำหลักสูตรที่ได้จากการวางแผนพัฒนาไปใช้ทั้งนี้ ต้องยึดหลักการและเหตุผลในขั้นวางแผนการเรียนการสอนที่กำลังปฏิบัติอยู่เป็นอย่างไรเป้าหมายของการประเมินผล

ขณะดำเนินการนี้มุ่งที่จะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรสามารถพิจารณาวิเคราะห์ และปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนที่นำไปใช้มีความสมเหตุสมผลกับหลักการและเหตุผลในขณะวางแผน หลักสูตร

3. การประเมินผลหรือดำเนินการ (summative evaluation) เป็นการประเมินผลของ หลักสูตรในช่วงเวลาที่หลักสูตรนำไปใช้แล้ว หรือจบโครงการของหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นการ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ของการวางแผนพัฒนาหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการเรียนการสอน และ ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ซึ่งการประเมินผลหลังการดำเนินการนี้ส่วนมากจะอาศัย แบบสอบถามชนิดต่าง ๆ เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลของการเรียนของนักเรียน ความ คิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนความคิดเห็นของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ หลักสูตรทั้งโดยตรง และโดยอ้อม

เกณฑ์การประเมินหลักสูตร

วิชัย (2543) กล่าวว่า ผลการประเมินหลักสูตรจะมีความน่าเชื่อถือเพียงใด อยู่ที่เกณฑ์การ พิจารณาการประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการประเมินหลักสูตร โดยจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสำหรับการประเมินหลักสูตรมี ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงภายใน (internal validity) หมายถึง การออกแบบการประเมินเพื่อการเก็บ รวบรวมข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ประเมิน ผลของการประเมินตรงตาม ป्राกฏการณ์ที่เป็นตัวแทนภายในขอบข่ายของการพิจารณาอย่างถูกต้องและเป็นจริง

2. ความเที่ยงตรงภายนอก (external validity) หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตรที่ได้ สามารถนำไปอ้างอิงสรุปได้อย่างกว้างขวางเพียงใด เกี่ยวกับเรื่องเวลา สิ่งแวดล้อม ภูมิภาค และ บุคคลที่มีสภาพความคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ประเมิน

3. ความเชื่อถือได้ (reliability) หมายถึง ความคงที่ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการใช้ เครื่องมือหลายอย่าง ผู้ประเมินหลักสูตรควรคำนึงถึงความเพียงพอของการเก็บหรือวัด หรืออาจ ะทำการวัดหลาย ๆ ครั้ง หรือวัดครั้งเดียวด้วยเทคนิคการวัดแบบต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบความคงที่ ของคำตอบ เรื่องนี้ผู้ประเมินหลักสูตรต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการวัดค่อนข้างมาก มีความละเอียด รอบคอบ และมีความรับผิดชอบ

4. ความเป็นปรนัย (objectivity) หมายถึง คนส่วนใหญ่มีความเข้าใจข้อมูลที่ได้จากการวัด ตรงกันมากน้อยเพียงไร ผู้ประเมินรวบรวมข้อมูลรายละเอียดและตัดสินใจแปลผลตรงกับบุคคลที่ ร่วมประเมินด้วย ความเป็นปรนัยของการประเมินจึงเกิดขึ้น

5. ความสอดคล้องสัมพันธ์(relevance)หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมินเพียงไร การกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินไว้ชัดเจนจะช่วยให้ผู้ประเมินมีความระมัดระวังในการเก็บข้อมูล และตรวจสอบตนเองเสมอว่าได้ทำกิจกรรมการประเมินสอดคล้องกับประเด็นที่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย

6. ความสำคัญ (importance) หมายถึง การจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบหลักสูตรที่จะประเมิน การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลว่าข้อมูลส่วนใดมีประโยชน์มากกว่ากัน เพราะการประเมินหลักสูตรบางครั้งต้องทำการประเมินที่มีลักษณะกว้างและลึก การเก็บรวบรวมข้อมูล ถ้าไม่มีการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบของหลักสูตรที่เก็บข้อมูลมา จำนวนน้อยแต่กลับมีความสำคัญ ผู้ประเมินหลักสูตรจะต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญให้กับข้อมูลที่จะต้องเก็บรวบรวม

7. ขอบข่ายของการประเมิน (scope) หมายถึง ระบบและแบบแผนของการประเมินที่จะเอื้ออำนวยให้ทำการศึกษาได้อย่างกว้างและลึก ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และไม่ควรมีขยับวิธีการประเมินเพียงอย่างเดียวมาใช้ในการประเมินหลักสูตร

8. ความเชื่อถือและการยอมรับ (credibility) หมายถึง ผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมินมีความเชื่อถือในผู้ประเมินและยอมรับข้อมูลจากการประเมินได้อย่างมากน้อยเพียงใด เพราะความสัมพันธ์ของผู้ประเมินหลักสูตรกับผู้ใช้ผลการประเมินหลักสูตรจะมีอิทธิพลต่อการประเมินหลักสูตรมาก

9. เวลา (timeliness) หมายถึง การรายงานผลการประเมินจะทันใช้ในเวลาที่ต้องการหรือไม่ การใช้เวลาสำหรับกิจกรรมการประเมินการเขียนรายงานการประเมินเป็นรายละเอียดจะต้องใช้เวลามาก อาจจะทำให้พลาดโอกาสที่จะใช้ผลการประเมินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการใช้หลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร รวมทั้งการตัดสินใจหลักสูตร ดังนั้น การเสนอรายงานอาจจะทำเป็นระยะ โดยนำเสนอแบบไม่เป็นทางการก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการรายงานผลที่ช้าเกินกว่ากำหนด และไม่ทันนำมาใช้การพิจารณาตัดสินใจ

10. ขอบข่ายของการใช้ผลการประเมิน (pervasiveness) หมายถึง การนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้อย่างกว้างขวางและมีการเผยแพร่อย่างไร การเขียนรายงานการประเมินหลักสูตรจะต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำเสนอให้ถูกต้อง เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศน์ ครูและคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรต้องการทราบ และใช้ผลการประเมินกว้างขวางและลึกในลักษณะที่แตกต่างกัน

11. ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง การพิจารณาทางเลือกในการปฏิบัติ เมื่อทำการประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางเลือกนั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับผู้ร่วมงาน ค่าใช้จ่าย ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ มีทรัพยากรอะไรบ้างที่สูญเสียนั้นสามารถหลีกเลี่ยงได้ มีสถานการณ์หรือเหตุการณ์อะไรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแต่ไม่ได้นำมาใช้ศึกษา การดำเนินการประเมิน

ส่วนมากจะพบกับข้อจำกัดต่าง ๆ ผู้ประเมินหลักสูตรต้องมีความตระหนัก และรับผิดชอบต่อจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรให้มาก

ในการประเมินสิ่งใดก็ตามผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นใช้ในการประเมิน เพราะเกณฑ์คือสิ่งที่เป็นหลักสำหรับตัดสินใจ ซึ่งการกำหนดเกณฑ์เพื่อการประเมินกระทำได้หลายวิธีตามลักษณะของเกณฑ์ นักวิชาการได้เสนอแนวคิดและกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ธวัชชัย (2529) เสนอแนวคิดว่า การใช้เกณฑ์การประเมินผลควรพิจารณาให้สัมพันธ์กับผลที่ได้รับที่พึงปรารถนา กระบวนการของงานใช้หลักสูตรและความเหมาะสมของหลักสูตรกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ผลที่ได้รับเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ของการประเมินผลการศึกษา ซึ่งอาจจำแนกผลที่ได้รับออกเป็นหลายประเภท ได้แก่ จำแนกเป็นผลที่ได้รับในระยะสั้นและระยะยาว จำแนกเป็นผลที่ได้รับโดยตั้งใจกับมิได้ตั้งใจ และจำแนกผลที่ได้รับจากพฤติกรรมที่แสดงออกในสามด้าน คือ พฤติกรรมทางพุทธิลักษณะ จิตลักษณะ และปฏิบัติลักษณะ

กระบวนการเป็นเกณฑ์อีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการใช้ หรือการเรียนรู้หลักสูตร อันเป็นปรากฏการณ์ในรูปของการดำเนินงาน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ได้วางแผนหรือตั้งใจไว้ว่ากิจกรรมในห้องเรียน และปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นหรือไม่ ความเหมาะสมกับมาตรฐานการประเมินผลควรตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรกับมาตรฐานที่ได้มาจากลักษณะที่พึงปรารถนา เช่น หลักสูตรประกอบด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยหรือไม่

อำพร (2544) อ้างถึง Neagley and Evans (1976) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินหลักสูตรไว้ 7 ประการ คือ

1. หลักสูตรที่ดีจะต้องมีการวางแผนจัดทำและประเมินผลอย่างเป็นระบบ
2. หลักสูตรที่ดีจะต้องสะท้อนวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาออกมาชัดเจน
3. หลักสูตรที่ดีจะต้องรักษาคุณภาพของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ไว้ตลอดเวลา
4. หลักสูตรที่ดีจะต้องส่งเสริมให้ประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน
5. หลักสูตรที่ดีจะต้องยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพการณ์และสภาพของผู้เรียน
6. หลักสูตรที่ดีจะต้องใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การเียน และจากทรัพยากรต่าง ๆ

ที่มีอยู่ให้มากที่สุด

7. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสได้พัฒนาตนเองให้ถึงขีดสุด

รูปแบบการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรที่ใช้อยู่โดยทั่วไปมีอยู่ด้วยกันหลายรูปแบบ ผู้วิจัยของนำเสนอการประเมินหลักสูตรแต่ละรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake)

Stake (1967) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรว่าผู้ประเมินต้องทราบข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ เพื่อจะอธิบายและตัดสินใจสิ่งที่กำลังศึกษานั้น คือ การประเมินควรพิจารณาอย่างครอบคลุมมิใช่ส่วนใดของโครงสร้าง ซึ่งสเตคได้เสนอแนะให้ทำการประเมินองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน (antecedents) ประเมินสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่กับการดำเนินการใช้หลักสูตร หรือสภาพเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ
2. การประเมินกระบวนการ (transactions) การประเมินเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ประเมินกิจกรรมดำเนินการกิจกรรมที่ปฏิบัติ
3. การประเมินผลผลิต (outcomes) ประเมินความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน หรือผลการนำโครงการไปปฏิบัติ

ในการรวบรวมข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึกข้อมูลทั้ง 3 ประการและแยกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ผลที่คาดหวัง (intents) จะครอบคลุมวัตถุประสงค์และเป้าหมายทั้งหมดของโครงการ
2. ผลที่เกิดขึ้นจริง (observation) คือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
3. มาตรฐานในการดำเนินงาน (standards) หมายถึง คุณลักษณะที่ควรมี ควรได้รับ ควรกระทำ
4. การตัดสินใจ (judgment) เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือสิ่งที่นำเข้าปฏิบัติการ และผลการดำเนินการ

ในการประเมินองค์ประกอบทั้ง 3 สเตคได้เสนอแนวทางในการรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลในการอธิบายและข้อมูลในการตัดสินใจ

1. ข้อมูลในการอธิบาย เป็นการศึกษาค้นคว้าความสอดคล้อง และความสัมฤทธิ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ระหว่างผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง
2. ข้อมูลในการตัดสินใจ เป็นการนำเอาข้อมูลจริงของแต่ละองค์ประกอบไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์ คือ การเปรียบเทียบที่ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดคุณภาพหรือความเป็นเลิศไว้อย่างแน่นอนว่าเป็นอย่างไร หรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานสัมพัทธ์ คือ การใช้หลักสูตรอื่นที่คล้ายกันมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

ข้อจำกัด

ทงศักดิ์ และคณะ (2548) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินดังกล่าวมีข้อจำกัด ดังนี้

1. ไม่มีการเสนอแนววิธีการรวบรวมข้อมูล ในแต่ละองค์ประกอบอย่างเพียงพอว่าจะทำอย่างไร การประเมินหลักสูตรและเหตุผลควรทำอย่างไร มีการประเมินหรือไม่ ไม่มีการอธิบายอย่างชัดเจน
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มิได้กล่าวถึงว่าจะจัดเข้าองค์ประกอบใด จุดเน้นของแนวคิดนี้ให้มีการประเมินวัตถุประสงค์หรือไม่

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)

Tyler (1970) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการพิจารณาผู้เรียนว่ามีความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการพิจารณาผลสัมฤทธิ์

ขั้นตอนการประเมินประกอบด้วย

1. กำหนดวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ
2. กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดภายหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. กำหนดสถานการณ์ที่แสดงความสำเร็จของจุดมุ่งหมาย
4. พัฒนาและเลือกเทคนิคในการจัด
5. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้อง และบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
6. รวบรวมข้อมูลที่เป็นผลงานของผู้เรียน
7. เปรียบเทียบข้อมูลกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
8. ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมีการตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิก ถ้าบรรลุจุดมุ่งหมายก็จะใช้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

ข้อจำกัด

ทงศักดิ์ และคณะ (2548) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินดังกล่าว มีข้อจำกัด ดังนี้

1. ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นนอกเหนือจากผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์
2. เนื่องจากเน้นทดสอบวัตถุประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ต้องมีมาตรฐาน จึงเป็นปัญหาในกรณีที่สร้างเครื่องมือจะมีความเป็นมาตรฐานเพียงพอหรือไม่

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน (Scriven)

ซูจิตร์ (2541) อ้างถึง Scriven (1969) ได้เสนอแนวคิดโดยเน้นการประเมินออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. การประเมิน (formative evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ หรือการดำเนินหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การประเมินรวม หรือการประเมินรวบยอด (summative evaluation) เป็นการประเมินสรุปของหลักสูตรจะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่น หรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น
3. การประเมินภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวของมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการในการให้คะแนนและเจตคติของครู เป็นต้น
4. การประเมินผลสำเร็จ (pay-off evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลที่เกิดจากการเรียนการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน หรือผลที่เกิดกับครู หรือผลที่เกิดกับผู้ปกครอง เป็นต้น

สคริเวน ได้เน้นความสำคัญของการประเมินจุดมุ่งหมายว่า ควรดำเนินการก่อน ซึ่งถ้าจุดมุ่งหมายยังมีความไม่เหมาะสม จะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในการพิจารณาปรับปรุงจุดมุ่งหมายอาจใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญก็ได้

ข้อจำกัด

ทงซึกี้ และคณะ (2548) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินดังกล่าว มีข้อจำกัด ดังนี้

1. สคริเวน ไม่ได้เสนอแนะวิธีการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่าจะทำอย่างไร เพียงแต่บรรยายแนวคิดรวบยอดลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาในการนำไปปฏิบัติ
2. การอธิบายความคิดรวบยอดบางอย่างค่อนข้างคาบเกี่ยวกัน เช่น อธิบาย เกี่ยวกับบทบาทของการประเมินว่าอย่างไร แล้วอธิบายเกี่ยวกับการประเมินย่อย การประเมินรวมการประเมินภายใน การประเมินผลสำเร็จ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการประเมินทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าว ก็คือบทบาทของการประเมินนั่นเอง

4. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไพรวัส (Provus)

วิชัย (2537) อ้างอิง Provus (1969) ได้เสนอรูปแบบที่เรียกว่าการประเมินความไม่สอดคล้องกัน โดยเสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอน คือ

1. การนิยามหลักสูตร (Program definition) เป็นการบอกรายละเอียด หรือ พิจารณาคุณภาพสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร อันได้แก่ วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของครูและนักเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนอันรวมถึงวัสดุอุปกรณ์ด้วย โดยเปรียบเทียบกับโครงการเกณฑ์มาตรฐาน หรืออาจใช้มาตรฐานจาก taxonomy ได้

2. การประเมินการจัดตั้งหลักสูตร (program installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้การดำเนินการว่ามีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด ซึ่งจะทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตั้งไว้กับสิ่งที่เป็นอย่างจริง

3. การประเมินกระบวนการ (program process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นเป็นบางส่วนจากการดำเนินการ ผลย่อย ๆ ที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ในแง่ของการปรับปรุงดำเนินการ ผู้ซึ่งมุ่งหาคำตอบในขั้นนี้ว่าหลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ย่อย ๆ เพียงใด และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายได้เพียงใด ภายใต้ง่อนไขใด อาจกล่าวได้ว่าการประเมินกระบวนการนี้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกับผลผลิตที่เกิดขึ้นตามที่ระบุไว้

4. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร (program product) เป็นการประเมินผลผลิตขั้นสุดท้ายของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อมุ่งหาคำตอบว่าหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้าย หรือจุดมุ่งหมายปลายทางหรือไม่เพียงใด

5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลผลิตที่ได้รับ (cost – benefit analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าหลักสูตรดังกล่าวได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินในขั้นนี้อาจมีหรือไม่มีก็ขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ของผู้ประเมินจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างไร

ในการประเมินของโพรวัตทุกขั้นตอนจะมีการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นอย่างจริงกับเกณฑ์มาตรฐานว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ เพียงใด ซึ่งถ้าพบความไม่สอดคล้องกันก็จะได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการตัดสินใจ หรือจะตัดสินใจยกเลิกโครงการต่อไป

ข้อจำกัด

ทงศักดิ์ และคณะ (2548) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินดังกล่าวมีข้อจำกัด คือ แนวคิดการประเมินของโพรวัตนั้นต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ตลอดเวลา และมีการตรวจสอบความสอดคล้องกับมาตรฐาน การประเมินโดยเฉพาะการประเมินหลักสูตรหนึ่ง ๆ นั้น คงต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างมากจึงจะสำเร็จลงได้ มีการใช้เงินทุนมาก และอีกประการหนึ่ง คือ การสร้างหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานมาใช้ในการเปรียบเทียบ ซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญจึงจะสร้างได้ และเสียเวลาอย่างมาก

5. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

Stufflebeam (1971) ได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะในด้านเกี่ยวกับการวางแผน โครงสร้างการดำเนินการ และการตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ด้าน คือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (context evaluation) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อม สภาพที่พึงปรารถนา และสภาพที่เป็นจริงบ่งชี้ถึงปัญหา และความต้องการอันนำไปสู่การตัดสินใจ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินการใช้ทรัพยากรเพื่อการวิเคราะห์ทางเลือก สำหรับการวางแผน และการออกแบบการใช้หลักสูตร

3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตร สำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด จะแก้ไขอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (product evaluation) เป็นการประเมินองค์ประกอบที่เป็นผลผลิตของผลกระทบของการใช้หลักสูตรว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

จากรูปแบบการประเมินหลักสูตรทั้ง 5 รูปแบบ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ (CIPP model) เพื่อประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาการแพทย์แผนจีน คณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของหลักสูตรมากกว่ารูปแบบการประเมินอื่น ๆ มีความทันสมัยและเป็นการประเมินที่ต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด และช่วยในการตัดสินใจดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจ

ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นโดย “มูลนิธิฮั่วเคี้ยวป้อเด็กเซียงตั้ง” ซึ่งเป็นองค์กรการกุศลจีนที่ใหญ่ที่สุดในสังคมไทย และนโยบายอันแน่วแน่ที่จะส่งเสริมด้านการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโครงการ “รับใช้สังคมและพัฒนาการศึกษา” มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีประวัติในการจัดการศึกษามากกว่า 50 ปี โดยมีพัฒนาการซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

พ.ศ. 2484 จัดตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ให้มีความรู้ ความสามารถด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เพื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ

พ.ศ. 2525 คณะกรรมการมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งได้ตระหนักถึงภารกิจของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2524) จึงได้ขยายโรงพยาบาลหัวเฉียวเดิมให้เป็นโรงพยาบาลทั่วไป เปิดบริการรักษาและให้คำแนะนำแก่ผู้มาขอรับบริการทุกสาขาการแพทย์ พร้อมกับการขยายโรงเรียนผดุงครรภ์อ่อนมัยให้เป็นวิทยาลัยพยาบาล มีคณะพยาบาลศาสตร์เปิดสอน หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์ และให้ชื่อวิทยาลัยว่า “วิทยาลัยหัวเฉียว” ต่อมาได้เปิดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์บัณฑิตอีกคณะหนึ่ง

พ.ศ. 2533 เป็นวาระที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี มูลนิธิฯ ได้มีนโยบายอย่างแน่วแน่ที่จะส่งเสริมและขยายขอบข่ายงานด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลและเฉลิมพระเกียรติ น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง จึงมีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย” รวมทั้งได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย และได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 นับเป็นมิ่งมงคลสูงสุดแก่สถาบัน และมีความหมายต่อชาวจีนที่เข้ามาอยู่ได้ร่วมพระบรมโพธิสมภารเป็นอย่างยิ่ง “หัวเฉียว” หมายถึง ชาวจีนโพ้นทะเล และเป็นชื่อที่มูลนิธิฯ ใช้เป็นชื่อของโรงพยาบาลและวิทยาลัยของมูลนิธิฯ

ปณิธานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณบรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อสังคมด้วยการกระจายโอกาสสร้างความสะดวกในระดับอุดมศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามตามพื้นฐานพระพุทธศาสนา และบูชาคุณธรรมของบรรพชน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตระหนักถึงความรู้อบ รู่ลึก และความซำนาญานอันเกื้อหนุนคุณภาพของทั้งบุคคล สังคม และประเทศชาติ จึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพของการศึกษานำสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตผู้รู้จริง ปฏิบัติงานได้จริง และแสวงหา สะสม ถ่ายทอดวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติของมหาวิทยาลัยจักเป็นผู้ประกอบด้วยความรู้ควบคู่คุณธรรม เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ของปัญญาชนผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคม เพื่อความผาสุกของเพื่อนร่วมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ตัวอักษรกลางรูปวงกลมนำมาจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง อ่านว่า “เสียง” หมายความว่า คุณงามความดี บริสุทธิคุณ การทำความดี ส่วนวงกลมชั้นนอกมีอักษรไทย อังกฤษบอกชื่อมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ส่วนภาษาจีนใช้ภาษาแต้จิ๋ว อ่านว่า “หัว เคี้ยว น่ง เสี่ยง ไตฮัก” มีความหมายเดียวกับภาษาไทย

หลักสูตรที่เปิดสอน

หลักสูตรปริญญาบัณฑิต

คณะบริหารธุรกิจ

หลักสูตรบัญชีบัณฑิต

หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การเงิน)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ธุรกิจระหว่างประเทศ)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรม)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน)

คณะภาษาและวัฒนธรรม

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาจีน)

คณะศิลปศาสตร์

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยว)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมไทย)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ – ภาษาไทย)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมบริการเพื่อการท่องเที่ยว)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างชาติ)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะเภสัชศาสตร์

หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

คณะนิเทศศาสตร์

หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

คณะกายภาพบำบัด

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กายภาพบำบัด)

คณะพยาบาลศาสตร์

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

คณะเทคนิคการแพทย์

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคนิคการแพทย์)

คณะการแพทย์แผนจีน

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (การแพทย์แผนจีน)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาการคอมพิวเตอร์)

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (จุลชีววิทยาอุตสาหกรรม)

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (การจัดการโรงพยาบาล)

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (อนามัยสิ่งแวดล้อม)

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (อาชีวอนามัยและความปลอดภัย)

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต**หลักสูตรมหาบัณฑิต**

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานูรณาการนโยบาย

สวัสดิการสังคม

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต

หลักสูตรการสื่อสารสุขภาพ

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารสุขภาพ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษระดับสูงเพื่อการสื่อสาร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจีนศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาจีน

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจ

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการแพทย์แผนจีน

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการแพทย์แผนจีน

ภาษาอังกฤษ

Bachelor of science (Chinese Medicine)

2. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย)

วิทยาศาสตรบัณฑิต (การแพทย์แผนจีน)

ชื่อย่อ (ภาษาไทย)

วท.บ. (การแพทย์แผนจีน)

ชื่อภาษาอังกฤษ

Bachelor of science (Chinese Medicine)

ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ)

B.Sc. (Chinese Medicine)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในการปฏิรูปสุขภาพแห่งชาติ ได้กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ดูแล ส่งเสริมสุขภาพให้แก่ประชาชน โดยการสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองในการสร้างเสริมสุขภาพ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ให้ประชาชนได้ทราบแนวทางการดูแลสุขภาพ ทั้งทางการแพทย์แผนตะวันตก การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและการแพทย์ทางเลือกต่าง ๆ ตลอดจนมีการเปลี่ยนโครงสร้าง บทบาท และภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบราชการ ส่งเสริมให้มีการใช้ศาสตร์การดูแลสุขภาพต่าง ๆ ที่มีความปลอดภัย มีประสิทธิภาพ ประหยัด

และสอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจและสังคมไทย อาทิเช่น การแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ การแพทย์แผนจีน และอื่น ๆ ผสมผสานกันในการดูแลสุขภาพ

ศาสตร์การแพทย์แผนจีน มีประวัติการพัฒนาและการสืบทอดกันมากกว่าห้าพันปีในห้าสิบปีที่ผ่านมา ได้รับการประยุกต์ผสมผสานกับการแพทย์แผนตะวันตกและกลายเป็นกระแสหลักในการดูแลสุขภาพประชาชนในประเทศจีน และยังเป็นที่ยอมรับและได้รับการยอมรับจากประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมันนี ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี และสิงคโปร์ สำหรับประเทศไทยมีการนำศาสตร์การแพทย์แผนจีนเข้ามาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย โดยมีหลักฐานที่ปรากฏพบว่ามีร้านยาจีนจำนวนมากในเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองใหญ่ ๆ ทั่วประเทศไทย รวมถึงได้มีการก่อตั้งสมาคมแพทย์แผนจีนในประเทศไทยเมื่อกว่า 80 ปีที่ผ่านมา

เมื่อประเทศไทยมีประกาศใช้พระราชบัญญัติการแพทย์ พ.ศ. 2466 แพทย์แผนจีนจำนวนหนึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาแผนโบราณ ต่อมาได้มีการประกาศพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะพ.ศ.2479 ซึ่งได้กำหนดการประกอบโรคศิลปะในสาขาเวชกรรม คือ การตรวจโรค การป้องกันโรค การบำบัดโรคมนุษย์ด้วยกรรมวิธีของการประกอบโรคศิลปะตามแผนนั้น ๆ โดยมีคณะกรรมการวิชาชีพแผนโบราณเป็นผู้กำกับดูแลผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ ต่อมา พ.ศ. 2542 ได้มีประกาศพระราชบัญญัติประกอบโรคศิลปะ ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อสาขาการแพทย์แผนโบราณเป็นการแพทย์แผนไทย ดังนั้น กลุ่มแพทย์จีนที่เคยได้รับอนุญาตประกอบโรคศิลปะภายใต้สาขาการแพทย์แผนโบราณร่วมกับศูนย์ความร่วมมือการแพทย์ไทย-จีน กรมการแพทย์ สถานพยาบาลหัวเฉียวแผนโบราณ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ได้เสนอคณะกรรมการประกอบโรคศิลปะพิจารณาศาสตร์การแพทย์แผนจีน และคณะกรรมการประกอบโรคศิลปะได้เห็นชอบให้ใช้มาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 โดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนจีนตามมาตราดังกล่าว เมื่อ พ.ศ.2543 การดำเนินการสอบประเมินจรรยาบรรณและความรู้ศาสตร์การแพทย์แผนจีนในระหว่างปี 2543 - 2545 ได้มีบุคคลผ่านการประเมิน และได้รับหนังสือรับรองการประกอบโรคศิลปะด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีน จำนวน 175 คน

เมื่อศาสตร์การแพทย์แผนจีนได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพสำหรับประชาชนไทย มีการคาดการณ์ว่าระบบบริการการแพทย์และสาธารณสุขจะมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ในศาสตร์การแพทย์แผนจีนในโรงพยาบาลภาครัฐและภาคเอกชน อย่างน้อย 4 คนต่อแห่ง ส่วนในศูนย์บริการปฐมภูมิ (Primary Care Unit-PCU) จะมีความต้องการบุคลากรด้านการแพทย์ที่ได้รับกรอบมคอ.ออกให้มีความรู้ความสามารถด้านการแพทย์แผนจีน อาทิเช่น การนวด การกดจุด การฝังเข็ม การใช้สมุนไพรแบบประยุกต์ ฯลฯ ซึ่งรวมบุคคล 2 กลุ่มจะมีมากกว่า 1 หมื่นคน เมื่อประเมินความต้องการบุคลากรดังกล่าวแล้วเห็นว่าหากต้องส่งไปเรียนหรือไปรับการอบรมใน

ต่างประเทศจะเป็นการสูญเสียค่าใช้จ่ายอย่างมาก จึงเห็นควรให้มีการผลิตบุคลากรดังกล่าวขึ้นภายในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดดำเนินการโดยมีรากฐานจากโรงเรียนผดุงครรภ์อ่อนน้อม วิทยาลัยหัวเฉียว และพัฒนามาเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จึงเป็นสถาบันที่มีความพร้อมของบุคลากรทั้งในสาขาวิชาภาษาจีนและสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตลอดจนทรัพยากรสนเทศ และอาคารสถานที่ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา ประกอบกับความต้องการผลิตบุคลากรทางแพทย์แผนจีน ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้มีหลักสูตรการแพทย์แผนจีนขึ้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยเพื่อผลิตและฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์แผนจีน เพื่อสนองความต้องการของสังคมและเพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนแพทย์แผนจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางการแพทย์แผนจีน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ โดยใช้แนวคิดหลักการ ทฤษฎีการแพทย์แผนจีน กระบวนการสร้างเสริมสุขภาพ และศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้บริการการดูแลสุขภาพของประชาชน เป็นการสร้างศักยภาพการดูแลตนเองของบุคคล ครอบครัว และชุมชน
2. เพื่อผลิตบัณฑิตทางการแพทย์แผนจีนให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพ และบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการสาธารณสุขทุกระดับ
3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถพร้อมด้วยจริยธรรม คุณธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพให้บริการแก่สังคม โดยยึดมั่นและสนับสนุนหลักการประชาธิปไตย และดำรงตนเป็นพลเมืองดีของสังคม

5. กำหนดการเปิดสอน

มหาวิทยาลัยกำหนดเปิดการสอนหลักสูตรการแพทย์แผนจีน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. เป็นผู้มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้เทียบเท่าตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
2. ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาล เว้นแต่ในกรณีโทษนั้นเกิดจากความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดอันเป็นลหุโทษ
3. มีความประพฤติดี ไม่เคยถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด เนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสีย

4. ไม่เคยเป็นคนวิตถจริต
5. ไม่เคยเป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคอื่นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ
6. มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ยึดถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. สอบคัดเลือกของมหาวิทยาลัย
2. สอบคัดเลือกของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. คัดเลือกด้วยวิธีเทียบโอน หรือสอบคุณวุฒิต่างอื่นแทน
4. รับเข้าตามโครงการพิเศษ

8. ระบบการศึกษา

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาในระบบทวิภาค โดยแบ่งปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้

8.1 ภาคการศึกษาปกติมี 2 ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 แต่ละภาคมีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์

8.2 ภาคฤดูร้อนมี 1 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 8 สัปดาห์ โดยจัดชั่วโมงเรียนแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

การคิดจำนวนหน่วยกิต

8.2.1 รายวิชาภาคฤดูร้อนที่ใช้เวลาเรียนบรรยายหรืออภิปรายปัญหา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอด 1 ภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.2.2 รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง 2 ถึง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอด 1 ภาคการศึกษา ตั้งแต่ 30 ถึง 45 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

8.2.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึก 3 ถึง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอด 1 ภาคการศึกษา ตั้งแต่ 45 ถึง 90 ชั่วโมง ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

9. ระยะเวลาการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรี นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน 16 ภาคการศึกษาปกติ

10. การลงทะเบียนเรียน

จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

10.1 นักศึกษาสภาพปกติลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้ภาคละไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

10.2 นักศึกษาสภาพอภินิลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้ภาคละไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนไม่เกิน 6 หน่วยกิต

10.3 ในกรณีที่นักศึกษาคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาให้ลงทะเบียนมากกว่าที่กำหนดไว้ได้ไม่เกิน 3 หน่วยกิต แต่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

10.4 นักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา หรือมีเหตุผลวิสัยประสงคจะลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ต้องได้รับการอนุมัติจากคณบดี

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

11.1 การวัดผลการศึกษา

11.1.1 นักศึกษามีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน และได้รับใบเสร็จรับเงินลงทะเบียนเรียนเท่านั้น

11.1.2 นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาหนึ่ง ๆ ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และ/หรือฝึกงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง และได้รับอนุมัติจากคณบดีคณะที่อำนวยการสอนรายวิชานั้น

11.1.3 ให้มีการวัดผลเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา ในระหว่างภาคการศึกษาอาจมีการวัดผลด้วยก็ได้ ยกเว้นรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ในกรณีนักศึกษาขาดการสอบอันเกิดจากเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง อาจผ่อนผันให้เข้าสอบในรายวิชาที่ขาดสอบนั้น โดยการจัดสอบเป็นกรณีพิเศษ และได้รับอนุมัติจากคณบดีที่นักศึกษาสังกัด

11.2 การประเมินผลการศึกษา

11.2.1 การประเมินผลการศึกษาใช้ระบบระดับคะแนนตัวอักษร (letter grade) ซึ่งมีเต็มประจำระดับคะแนน (grade point) ดังต่อไปนี้

ระดับคะแนน	เต็มประจำระดับคะแนน	ความหมาย
A	4.0	ดีเยี่ยม (excellent)
B+	3.5	ดีมาก (very good)
B	3.0	ดี (good)
C+	2.5	ค่อนข้างดี (fairly good)
C	2.0	พอใช้ (fair)
D+	1.5	ค่อนข้างอ่อน (rather poor)
D	1.0	อ่อน (poor)
F	0	ตก (failed)

11.2.2 สัญลักษณ์และความหมายของการวัด และประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ให้กำหนด ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	พอใจ (satisfactory)
U	ไม่พอใจ (unsatisfactory)
V	ผู้เข้าร่วมศึกษา (visitor)
W	การถอนรายวิชา (withdrawal)
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (incomplete)
P	การเรียนการสอนยังไม่สิ้นสุด (in progress)

11.2.3 นักศึกษาที่มีผลการศึกษาดังแต่ระดับคะแนน D ขึ้นไป ถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

11.2.4 ระดับคะแนน A, B+, B, C+, C, D+, D และ F ใช้สำหรับกรณีต่อไปนี้

11.2.4.1 รายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบ และ/หรือมีผลงานที่ประเมินผลได้เป็นระดับคะแนน

11.2.4.2 เปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ "I" เป็นระดับคะแนน

11.2.5 การให้ F นอกเหนือจากข้อ 11.2.1 แล้วจะใช้ได้สำหรับกรณีต่อไปนี้

11.2.5.1 นักศึกษาทุจริตในการสอบ

11.2.5.2 นักศึกษามีเวลาเรียนภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และ/หรือฝึกงานไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น

11.2.5.3 เปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ "I" เป็นระดับคะแนน F เพราะนักศึกษาไม่ทำการสอบ หรือไม่ทำงานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้

11.2.6 สัญลักษณ์ "I" ใช้สำหรับกรณีต่อไปนี้

11.2.6.1 นักศึกษาไม่สามารถเข้ารับการวัดผลในรายวิชานั้นให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ โดยมีหลักฐานแสดงว่ามีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง การใช้สัญลักษณ์ I ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน และอนุมัติจากคณบดีคณะที่อำนวยการสอนรายวิชานั้น

11.2.6.2 นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ ยังไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา โดยความเห็นชอบของหัวหน้าสาขาวิชา และคณบดีคณะที่อำนวยการสอนรายวิชานั้น

11.2.6.3 นักศึกษาจะต้องดำเนินการขอรับการวัดผล และประเมินผลเพื่อสัญลักษณ์ I ให้สมบูรณ์ภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน 1 สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อนถัดไป หากผลกำหนดดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็นระดับคะแนน F หรือสัญลักษณ์ U

11.2.7 สัญลักษณ์ S หรือ U ใช้สำหรับรายวิชาทั้งที่ไม่มีหน่วยกิต หรือกำหนดหน่วยกิต แต่หลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินผลการศึกษาที่ไม่เป็นระดับคะแนน

11.2.8 สัญลักษณ์ V ใช้สำหรับรายวิชาที่นักศึกษาขอเข้าร่วมศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต แต่หลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินผลการศึกษาที่ไม่เป็นระดับคะแนน

11.2.9 สัญลักษณ์ P ใช้สำหรับรายวิชาที่มีการเรียนการสอนต่อเนื่องอยู่ และยังไม่มีการวัดผล และประเมินผลในภาคการศึกษานั้น สัญลักษณ์ P จะถูกเปลี่ยนเมื่อได้รับการวัดและประเมินผลแล้ว ทั้งนี้ ไม่เกินวันสุดท้ายของกำหนดการสอบปลายภาคการศึกษาภายใน 1 ภาคการศึกษาปกติถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนสัญลักษณ์ P ให้เป็นระดับคะแนน F หรือ U

11.2.10 สัญลักษณ์ W ใช้สำหรับรายวิชาที่นักศึกษาขอลอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

11.3 การคำนวณแต้มเฉลี่ย (grade point average) กระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค ดังนี้

11.3.1 แคมเฉลี่ยรายภาค (semester grade point average) คำนวณจากผลการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับแต้มประจำระดับคะแนนที่นักศึกษาได้รับในแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้ง แล้วหารด้วยหน่วยกิตรวมที่ลงทะเบียนเรียนในภาคนั้น การหารให้สิ้นสุดที่ทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยปัดเศษทิ้งไปทุกกรณี

11.3.2 แคมเฉลี่ยสะสม (cumulative grade point average) คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาดังแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่กำลังคำนวณ โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับแต้มประจำระดับคะแนนที่นักศึกษาได้รับในแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้ง แล้วหารด้วยหน่วยกิตรวมที่ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด การหารให้สิ้นสุดที่ทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยปัดเศษทิ้งไปในทุกกรณี รายวิชาใดที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับหน่วยกิตสะสมเพียงครั้งเดียว และให้นำผลการศึกษาค้างล่าสุดมาใช้คำนวณแคมเฉลี่ยสะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

ประเด็นที่ (2521) ทำการวิจัยประเมินหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครู โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นการแสวงหาแบบจำลองโครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาที่จะนำมาใช้เป็นหลักสูตรมาตรฐาน และตอนที่ 2 เป็นการศึกษาประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครูที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการประเมินโครงสร้างระบบหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อเรื่อง กระบวนการจัดประสบการณ์การศึกษา และการประเมินผล ทำการประเมินหลักสูตรที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับหลักสูตรที่เป็นมาตรฐาน และส่วนที่เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ทำการประเมินผล

สัมฤทธิ์ของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย จากการใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล การประเมินส่วนที่เป็นโครงสร้างระบบหลักสูตร พบว่า โครงสร้างระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาที่ใช้อยู่ในวิทยาลัยครูไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เป็น มาตรฐาน ส่วนผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย (จากการพิจารณาลำดับชั้น คะแนนของนักศึกษาจากระเบียนผลการเรียน) บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัย (จากการใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครู) บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับมาก ส่วนผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัย (จากการทดสอบโดยให้นักศึกษาสาธิตทักษะการสอนแบบจุดภาค และให้อาจารย์นิเทศประเมินความสามารถลงในแบบประเมิน) พบว่าบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับ ปานกลาง

สมหวัง (2522) ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ประเมินด้านต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณภาพของนิสิต ภาระงานของอาจารย์ผู้สอน การบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร โดยการใช้เครื่องมือ คือ แบบจำลองพฤติกรรมกรรมการสอน แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินคุณภาพของนิสิต และการศึกษาข้อมูล พื้นฐานของนิสิต ผลการประเมินสรุปได้ว่า

ด้านวัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่า ได้มีการระบุวัตถุประสงค์ทั่วไป ของหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะของหลักสูตรสอดคล้อง กันดี เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่การจัดรายวิชาของจิตวิทยาการศึกษา มีจำนวนน้อย และกระจายมากเกินไป

ด้านคุณภาพของนิสิต พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถในสาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาและการแนะแนว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี และปริญญาโทในระดับ ปานกลาง แต่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และความถนัดเชิงวิชาการอยู่ในระดับไม่ เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้พบว่านิสิตรุ่นหลัง ๆ มีศักยภาพเชิงวิชาการต่ำกว่ารุ่นแรก ๆ

ด้านภาระงานของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติงานสอนมากกว่าเกณฑ์ในอุดมคติ อาจารย์บางท่านยังต้องทำหน้าที่ควบคุม หรืออ่านวิทยานิพนธ์ ออกนิเทศประสบการณ์วิชาชีพของ นิสิตปริญญาตรีด้วย อาจารย์ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยน้อยมาก

ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะขาดสถานที่ เจ้าหน้าที่ วิศวกรสอบคัดเลือกยังไม่เหมาะสม ระบบอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นิสิตได้รับการเทียบโอนหน่วยกิตมากเกินไปการสอบภาษาอังกฤษขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนวิธีการ ยังไม่เข้ามาตรฐานสากล ระเบียบการสอนรวบยอดคุุณศึกษบัณฑิตทำให้นิสิตแยกการเรียนการสอน ออกจากกัน

ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ทั้งอาจารย์ และนิสิตยังไม่ทราบถึงปรัชญาของการศึกษาอย่างชัดเจน ขาดแคลนวัสดุที่อำนวยความสะดวกการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนยังไม่เป็นผู้ใฝ่วิจัย การสอนแบบกลุ่มเล็กที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง เป็นพฤติกรรมการสอนการเรียนที่ดี แต่อาจารย์มีกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่ำ

ด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่า ผลิตคุษฎีบัณฑิตได้ต่ำกว่าแผนถึงร้อยละ 85 นิสิตต้องใช้เวลาศึกษาถึง 4 ปี 2 เดือน ซึ่งใช้เวลามากกว่าที่ควรเป็น คุษฎีบัณฑิตรุ่นแรกเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างสูง

สุทัศน์ีย์ (2527) ทำการประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ประเมินองค์ประกอบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้างของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ นักศึกษา วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยอาศัยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา และผู้บังคับบัญชา ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท หลักสูตรระบุจุดมุ่งหมายครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีความชัดเจนเป็นที่เข้าใจดี มีความเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน โดยทั่ว ๆ ไปอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ขาดการนำไปปฏิบัติได้จริง โครงสร้างหลักสูตรมีเนื้อหาวิชาที่เน้นทฤษฎีมาก เนื้อหาสาระสอดคล้องวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ไม่สอดคล้อง 3 ข้อ ไม่มีวิชาให้เรียนตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความสามารถทางการจัดระเบียบและบริหารงานด้านกายภาพบำบัด และวัตถุประสงค์ทางบุคลิกภาพความสามารถทางการจัดระเบียบและบริหารงานด้านกายภาพบำบัด และวัตถุประสงค์ทางบุคลิกภาพ คุณธรรม และจรรยาบรรณมีเนื้อหาในเรียนจริงแต่ไม่ม่นหน่วยกิต เนื้อหาวิชามีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์เขียนตำรา ทำวิจัย เขียนบทความให้บริการชุมชนค่อนข้างน้อย นักศึกษาสนใจ และสมัครใจศึกษาสาขานี้ในระดับปานกลาง อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา สถานที่เรียน โดยทั่วไปมีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน คุณภาพของอุปกรณ์และความสะดวกในการขอยืมใช้อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ นักศึกษาประเมินว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ไม่เป็นที่น่าพอใจ มีการจัดกิจกรรมน้อยมาก

ด้านผลผลิต พบว่า หัวหน้าผู้รับผิดชอบนักกายภาพบำบัดเห็นว่าบัณฑิตของหลักสูตรปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดี แต่ยังคงต่ำกว่าที่พึงประสงค์

อรุณ (2527) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสม โครงสร้างหลักสูตรมีเนื้อหาภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ และเกี่ยวข้องกับคนตรีตะวันตกมากกว่าคนตรีไทย ส่วนจำนวนหน่วยกิตของคนตรีปฏิบัติยังน้อยเกินไป สำหรับเนื้อหาสาระส่วนใหญ่มีความเหมาะสม

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย จำนวนอาจารย์ยังไม่เพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอนยังไม่พร้อมเท่าที่ควร ส่วนตัวนักศึกษา มีความเหมาะสมปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการของหลักสูตรยังไม่เหมาะสม นักศึกษามีลักษณะเป็นผู้รับ มีการซักถาม และแสดงความคิดเห็นน้อย กระบวนการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม นักศึกษาได้รับผลสัมฤทธิ์จากกระบวนการเรียนการสอนด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัยน้อย

ด้านผลผลิต พบว่า บัณฑิตมีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตรค่อนข้างน้อย

ทงศักดิ์ (2528) ทำการวิจัยการประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์ บางพระ รุ่นปี 2524 – 2526 ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านความรู้ทางวิชาการ และลักษณะวิชาชีพ ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสามารถพิเศษอยู่ในเกณฑ์พอใช้ นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในด้านความรู้ทางวิชาการ ควรปรับปรุงด้านการวางแผนวิเคราะห์ สถิติการวางแผนทดลอง คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและเคมี

จิราพร (2531) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 โดยใช้รูปแบบการประเมินของสเตค ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้จุดมุ่งหมายและหลักการของหลักสูตร จุดประสงค์กลุ่มวิชา หมวดวิชามีความชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความเป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพ และสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้มาก จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และหลักการของหลักสูตร และมีความเหมาะสมกับเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดเวลาเรียน การจัดเนื้อหาวิชาเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อได้มาก ในส่วนของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ รวมทั้งคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่ดีตามที่หลักสูตรกำหนดในระดับค่อนข้างมาก

ศุภวรรณ (2531) ทำการวิจัยแนวโน้มของหลักสูตร และการเรียนการสอน สำหรับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ในสหวิทยาลัย ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ในอีก 5 ปีข้างหน้า การเปิดการสอนหลักสูตรด้านการบริหารข้อมูลในงานธุรกิจด้านการเงิน การธนาคาร ด้านการบริหารข้อมูลในหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ และด้านการสื่อสารข้อมูล การจัดการเรียน

การสอนควรเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ระบบความสามารถในการจัดทำโปรแกรม ความสามารถในการควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์ และเน้นคุณลักษณะให้เป็นผู้ที่รู้จักคิด วิเคราะห์ และรู้จักแก้ปัญหา สนใจใฝ่หาความรู้ความก้าวหน้าในวิชาชีพอยู่เสมอ และมีความคิดสร้างสรรค์

อัจจิมา (2538) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาเอกนาฏศิลป์และการละคร ระดับอนุปริญญา ของสภาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2528 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับการจำแนกจุดมุ่งหมายทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย แต่ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ส่วนโครงการของหลักสูตรควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะด้าน รวมทั้งปรับปรุงชั่วโมงในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของหมวดวิชาเฉพาะด้าน นอกจากนี้ เนื้อหาของหลักสูตรยังไม่มี ความกว้างมากและซ้ำซ้อนกัน

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมแต่นักศึกษาเห็นว่าไม่เหมาะสม โดยเฉพาะการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในด้านการวัด และประเมินผลโดยส่วนรวมมีความเหมาะสม แต่มีบางเรื่องที่ต้องปรับปรุง เช่น เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ และความยุติธรรมในการให้คะแนน เป็นต้น

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติโดยรวมเหมาะสมมาก และผู้บังคับบัญชาต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน ยกเว้นด้านการกำกับ การแสดงและการติดต่อ

สมสมร (2532) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก มีความชัดเจนของภาษา และสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรที่เกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิต เนื้อหารายวิชามีประโยชน์ และมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพในระดับปานกลางค่อนข้างมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนใหญ่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรในระดับปานกลางค่อนข้างมาก แต่ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีความเพียงพอในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย คุณภาพค่อนข้างต่ำ และความสะดวกในการใช้บริการอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนการสอนทั่วไปมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ยกเว้นบรรยากาศการเรียนภาคทฤษฎี

การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การวัดผลประเมินผลรวมทั้งการปรับปรุงการ
สอนของอาจารย์ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

ด้านผลผลิต พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตรค่อนข้างมาก

เกษกานดา (2533) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจ
ศึกษา – การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2529 โดยใช้รูปแบบประเมิน
แบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมายทั่วไปมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชาเอก
จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน และเหมาะสมในระดับมาก โครงสร้างหลักสูตรมีความ
เหมาะสมในระดับปานกลาง เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และม
ความน่าสนใจ เหมาะสม และสอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียนในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่า ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการ
สอนและตำราเรียน ความสะดวกในการยืมอุปกรณ์การเรียนการสอน ความเหมาะสม และความ
เพียงพอของสถานที่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษามีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการ
สอน มีกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลมีความเหมาะสม ความสอดคล้อง และ
ความชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการ
ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย
และทักษะพิสัยอยู่ในระดับมาก

สุนทรี (2533) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเอกสุศึกษา
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model
ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากในด้านการส่งเสริมให้
ผู้เรียนพัฒนาพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ความสอดคล้องกับคุณลักษณะของนักสุศึกษา
แต่เหมาะสมน้อยในด้านความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรมี
ความเหมาะสมมากในด้านหน่วยกิตตลอดหลักสูตร หน่วยกิตวิชาเอกแต่เหมาะสมน้อยในด้าน
หน่วยกิตของวิชาเอกเลือก วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน และวิชาพื้นฐานทั่วไป เนื้อหาของหลักสูตรมี
ความเหมาะสมมาก ในด้านเนื้อหาวิชาสามารถถ่ายทอด และบริการสังคมได้ แต่เหมาะสมน้อย
ในด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความทันสมัย ความซ้ำซ้อนและประโยชน์
ของเนื้อหาวิชาต่อการปฏิบัติงาน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมน้อย ทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ความสะดวกในการเบิกยืม หรือขอรับบริการ ส่วนตำราเรียนเกี่ยวกับวิชาสุศึกษา มีจำนวนน้อยและไม่ทันสมัย ห้องเรียนและสถานที่พักผ่อนหรือทำงานสำหรับผู้เรียนมีความเหมาะสมน้อย ไม่สะดวก

ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก แต่มีความเหมาะสมน้อยในด้านการจัดกิจกรรม ส่วนการวัดและประเมินผล อาจารย์ประเมินว่าเหมาะสมมาก แต่นิสิตและบัณฑิตประเมินว่าเหมาะสมน้อย ไม่ชัดเจน ไม่ได้มาตรฐานมุ่งความจำเป็นมากกว่าคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนน้อย และขาดการนำผลประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอน

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตภาคีรัฐบาลประเมินว่า บัณฑิตมีคุณสมบัติเด่นด้านมีมนุษยสัมพันธ์ การปรับปรุงตนเอง ทำงานเป็นทีมและจัดนิทรรศการได้ แต่ด้อยในด้านการทำวิจัย และผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนต้องการบัณฑิตที่ทำงานตรงเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีมได้ มีความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สามารถประสานงานระหว่างหน่วยงานได้ และให้ความสำคัญน้อยด้านการผลิตสื่อ การจัดสัมมนา การจัดนิทรรศการการใช้สื่อ การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำวิจัย

พิทวง (2538) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมไฟฟ้า พุทธศักราช 2530 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้รูปแบบประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนบัณฑิตเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก เกี่ยวกับหลักสูตรควรมีการปรับปรุงโครงสร้าง โดยเพิ่มชั่วโมงการฝึกงาน เพิ่มกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เนื้อหาวิชาควรปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต เห็นว่า คุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง คุณลักษณะของผู้เข้าศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนวัสดุการศึกษา ตำราเรียน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังเสนอให้มีการปรับปรุงการคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณภาพ รวมทั้งจัดสรรการศึกษา ตำราเรียน ให้มีจำนวนเพียงพอ และสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการศึกษา และการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นนักศึกษาเห็นว่า การวัดและการประเมินผลและการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อย

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าคุณลักษณะของบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ชวลิต (2527) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ ระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร ในวิทยาลัยครู โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน และเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันในระดับมาก จุดมุ่งหมายที่ระบุว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นนักคอมพิวเตอร์ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมดี เนื้อหาสาระในกลุ่มวิชาต่าง ๆ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง ต่อการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม ต่อการประกอบวิชาชีพ และมีประโยชน์ต่อการศึกษาต่อมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะกับการเป็นครูมาก มีความยุติธรรมต่อการวัดผลและประเมินผลการเรียนมาก และมีการพัฒนาความรู้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ส่วนนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร มีความรู้พื้นฐานใกล้เคียงกัน มีความสนใจในการเรียนรู้ และมีความสามารถตามหลักสูตรได้ในระดับปานกลาง ส่วนอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียนมีความเหมาะสม ทันสมัย และเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สอนตามประมวลการสอน โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนมาก ใช้วิธีสอนแบบบรรยายและฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาหรือข้อความรู้ และเปิดโอกาสให้ฝึกทักษะด้วยตนเองอย่างมาก บรรยายภาศในการเรียนรู้ภาคทฤษฎี นักศึกษามีความสนใจในระดับปานกลาง แต่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี และมีบุคลิกภาพส่วนตัวในเกณฑ์ค่อนข้างดี

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง แต่มีประสิทธิภาพในการทำงานอยู่ในเกณฑ์ดี และมีบุคลิกภาพส่วนตัวในเกณฑ์ค่อนข้างดี

ธวี (2537) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทเกษตรกรรม พุทธศักราช 2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต หมวดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา สัดส่วน ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของแต่ละรายวิชา และของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา รวมทั้งความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาพบว่ามีความถูกต้องทันสมัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า สื่อและวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงอุปกรณ์งานฟาร์ม หนังสือเอกสารตำรา สำหรับค้นคว้าในห้องสมุด ห้องสุขา ห้องน้ำ โรงอาหาร สนามกีฬา สภาพห้องเรียน อาคารสามัญสัมพันธ์ รวมทั้งพื้นที่ที่ใช้ปฏิบัติงานฟาร์มให้เพียงพอ

ด้านกระบวนการ พบว่า ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์มีความเหมาะสมในด้านการจัดการเรียนการสอน ความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน การใช้ภาษา และน้ำเสียงจากการตั้งใจและให้กำลังใจต่อผู้เรียน การมอบหมายงาน และการติดตามผลงาน การสร้างประสบการณ์ และการฝึกทักษะวิชาชีพ กิจกรรมเหล่านี้นอกจากจะมีความเหมาะสมแล้ว ยังมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การสอนวิชาชีพปฏิบัติงานเกษตร ควรมีการปรับปรุงโดยเน้นการฝึกทักษะการปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเนื้อหาวิชา มีการนำผลการวัดและการประเมินผลการเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องการวัดและการประเมินผล

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติต่อการเกษตรอยู่ในระดับมาก มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร มีวินัย ยึดมั่นในศาสนาและหลักธรรม มีลักษณะเป็นผู้นำและมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมในระดับค่อนข้างดี

พิสมัย และ วราคม (2537) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป พุทธศักราช 2534 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดหลักสูตรด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนวิชาศึกษาทั่วไป 3 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรว่าผู้สอนแต่ละรายวิชาควรมีจำนวนมากกว่า 1 คน ทั้งนี้ เพื่อแบ่งเบาภาระงานอาจารย์ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการจัดการตารางสอน และเพื่อให้บัณฑิตได้รับความรู้ และประสบการณ์ที่หลากหลาย ปัญหาในการจัดหลักสูตร 3 ประการแรก ได้แก่ ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน ปัญหาด้านนิสิต และปัญหาด้านกิจกรรมการสอน ทั้งนี้ โดยเสนอให้มีผู้ประสานงานการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป เพื่ออำนวยความสะดวกในการสอน และเพื่อให้การสอน และการประเมินผลมีมาตรฐานเดียวกัน ในส่วนของสภาพการจัดหลักสูตรในด้านโครงสร้างหลักสูตร คณาจารย์ และนิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จำนวนหน่วยกิต และจำนวนรายวิชาในภาพรวม และส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับดี ทั้งนี้ มีเพียงบางกลุ่มวิชาที่มี

ความเหมาะสมในระดับพอใช้ เนื้อหาสาระของทุกกลุ่มรายวิชามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับดี

ประสิทธิภาพของการจัดหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และอยู่ในระดับดีตามความคิดเห็นของนิสิต ทั้งนี้ โดยมีระดับประสิทธิผลในระดับพอใช้ในบางรายวิชา

อัญญา (2538) ทำการวิจัยประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป (หลังอนุปริญญา) วิทยาลัยครูเทพสตรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมมาก แต่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และให้สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงให้สามารถเลือกรายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรีได้โดยอิสระมากกว่า 4 หน่วยกิต เนื้อหาสาระของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมปานกลางบางรายวิชา มีความซ้ำซ้อนกัน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า คุณลักษณะอาจารย์โดยรวมมีความเหมาะสมมาก แต่ควรมีคุณวุฒิให้ตรงกับสาขาหรือรายวิชาที่สอน คุณลักษณะของนิสิตมีความเหมาะสมปานกลาง ควรมีพื้นฐานความรู้ระดับอนุปริญญาในสายบริหารธุรกิจและการจัดการ มีความกระตือรือร้น และควรมีจิตสำนึกในเชิงธุรกิจ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง ควรเพิ่มจำนวนให้มากขึ้น ควรมีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติที่ทันสมัย และซ่อมแซมให้ใช้งานได้ เอกสารต่าง ๆ มีความเหมาะสมปานกลาง ควรจัดให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีความทันสมัย ควรเพิ่มบริการของห้องสมุดให้สะดวก มีห้องสมุดประจำคณะวิชา สถานที่เรียนมีความเหมาะสมปานกลาง ควรขยายห้องเรียน และปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน

ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลโดยรวมมีความเหมาะสมมาก แต่ควรปรับปรุงการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ควรใช้วิธีสอนผสมผสานกันหลายวิธี เพิ่มกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะนอกชั้นเรียน ฝึกนักศึกษาให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

ด้านผลผลิต พบว่า คุณลักษณะทั่วไปและทางวิชาการของบัณฑิตมีความเหมาะสมมาก การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชา คุณลักษณะเด่นของบัณฑิต คือ สามารถใช้ความรู้และทำงานได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทนในการทำงาน รู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ดี กระตือรือร้น และคล่องตัวในการปฏิบัติตน มีวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจุดบกพร่อง คือ มี

การฝึกประสบการณ์น้อย ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงาน การใช้ภาษาอังกฤษ ไม่คล่องแคล่ว คุณสมบัติของบัณฑิตที่ต้องการเพิ่มเติม คือ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รักงาน ความสามารถในการปรับตัวสำหรับอยู่ในสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม รักและเข้าใจสิ่งแวดล้อม

ดารณี และคณะ (2539) ทำการวิจัยการประเมินผลหลักสูตรสาขาการออกแบบตกแต่ง ภายในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนเฉพาะมหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิตได้รับการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ

ด้านกระบวนการ พบว่า สื่อการเรียนการสอนด้านการใช้บริการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรมีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะทางวิชาชีพในระดับมากตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

จิรศักดิ์ (2540) ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลโดยนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทำการประเมินหลักสูตรคณะวิศวกรรมศาสตร์ ฉบับปีพุทธศักราช 2536 และหลักสูตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ฉบับปีพุทธศักราช 2538 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ หลักสูตรทั้งสองหลักสูตรได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักสูตรที่อยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบจะพบว่าแต่ละด้านขององค์ประกอบของทั้งสองหลักสูตรเกือบทุกด้านในระดับดี ยกเว้นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น และแต่ละองค์ประกอบจะมีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างผลการประเมินหลักสูตรคณะวิศวกรรมศาสตร์และหลักสูตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ยกเว้นในรายการประเมินต่อไปนี้ที่หลักสูตรคณะวิศวกรรมศาสตร์มีผลการประเมินสูงกว่าหลักสูตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คือ คุณภาพของเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ จุดมุ่งหมายทั่วไป ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร จำนวนหน่วยกิตที่เพียงพอและเหมาะสม และสัดส่วนของหน่วยกิตที่เหมาะสมในแต่ละหมวดวิชา

บุญเรือง (2541) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกหลักสูตร สาขางานเฉพาะเครื่องมือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า อาจารย์มีความเห็นโดยรวมเกี่ยวกับความมุ่งหมาย โครงสร้าง และ เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นโดยรวมเกี่ยวกับสื่อการเรียน การสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน เครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ว่ามีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นโดยรวมว่ากระบวนการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชามีความเห็น โดยรวมว่า ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านพุทธิพิสัยมีความเหมาะสมในระดับปานกลางส่วนด้านจิต พิสัยและทักษะพิสัยมีความเหมาะสมในระดับมาก

กาญจนา (2541) ทำการวิจัยประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพา โดย รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระของหลักสูตรปรากฏว่าหลักสูตรพุทธศักราช 2535 มีโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาชีพครู รายวิชาเอก รายวิชาโทเหมาะสม ระดับปานกลาง พัฒนาเป็นหลักสูตรปรับปรุงพุทธศักราช 2538 และ 2541 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาเรียน คำอธิบาย มีความเหมาะสมมากขึ้น

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ศักยภาพของอาจารย์ด้านคุณวุฒิ ภาระงานของอาจารย์สัดส่วน คุณวุฒิอาจารย์ระดับปริญญาโทต่อวุฒิปริญญาเอก เท่ากับร้อยละ 82.69 ต่อ 17.31 แสดงว่าสัดส่วน คุณวุฒิของคณาจารย์มีความเหมาะสมระดับปานกลาง คณาจารย์ส่วนใหญ่มีผลงานวิชาการระดับ น้อย ส่วนนิสิตที่เข้าศึกษาได้คะแนนสอบคัดเลือกอยู่ระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์มีการเตรียมการสอน มีเอกสารประกอบการสอน ใช้ รูปแบบการสอนหลายรูปแบบ อบรมสั่งสอนคุณธรรมและศีลธรรมให้กับนิสิต ส่วนนิสิตมี คุณลักษณะเป็นผู้เรียนที่ดี คือ เข้าชั้นเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียนและทำงานที่มอบหมายเสร็จทันเวลา มีความพร้อมในการเรียน

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตมีคุณภาพดี คือ มี ความรู้เชิงวิชาการสูง เป็นผู้มีความสามารถปรับตัว และมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน

ทองศักดิ์ และ วัลลภ (2542) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะ เกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ฉบับปีพุทธศักราช 2535 โดยรูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า อาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา มีความเห็นว่าปรัชญาการศึกษาของสถาบันมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการสถานที่ที่มีปริมาณน้อยมีความทันสมัย และความสะอาดปานกลาง ส่วนอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าสัทธิศาสตร์มีปริมาณน้อย มีความทันสมัย ความสอดคล้องกับเนื้อหา และความสะดวกในการเบิกยืม และขอใช้บริการอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษามีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปอยู่ในระดับมาก และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขาวิชา นักศึกษามีความเห็นต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และในกลุ่มวิชาชีพครู นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า อาจารย์มีความรู้ในการทำแผนการสอนที่ใช้ในปัจจุบัน คือ ตำรา วิธีสอนที่ใช้มาก คือ สอนแบบบรรยายอาจารย์มีความรู้ในการวัด และประเมินผลอยู่ในระดับน้อย วิธีการวัดผลที่ใช้เป็นประจำ คือ ทดสอบกลางภาค และทดสอบปลายภาค อาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ประเมินความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรในกลุ่มวิชาการศึกษาทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มวิชาชีพเฉพาะสาขาและกลุ่มวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และผู้บังคับบัญชาประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ในด้านบุคลิกภาพการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพด้านอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพ และการแต่งกายอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพด้านสังคม และความรู้ความสามารถพิเศษ

พณี และคณะ (2543) ทำการวิจัยประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2538 ในวิทยาลัยพลศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นบางข้อ

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีหน่วยกิตพอดี เนื้อหาสาระมีความเหมาะสมในระดับปานกลางตามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับมาก นักศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนที่มีการสอนปกติ มีผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแรกเพียงร้อยละ 45.09 รุ่นที่ 2 ร้อยละ 53.20 อาจารย์ส่วนมากอายุระหว่าง 41 – 45 ปี วุฒิปริญญาตรีมีประสบการณ์ทำงาน 11 – 15 ปี ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ระดับ 2 ส่วนเรื่องปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 2 รุ่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ส่วนคุณลักษณะทั่วไปและทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

ไพบูลย์ และคณะ (2543) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า โครงสร้างหลักสูตร วท.บ. (4 ปี) และหลักสูตร วท.บ. (2 ปีต่อเนื่อง) เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต เนื้อหารายวิชา สื่อการสอน และสถานที่เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอยู่ในระดับต่ำ แต่นิสิตและบัณฑิตยังให้การยอมรับทั้งสองหลักสูตรในระดับสูง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า นิสิต วท.บ. (4 ปี) มีจำนวนเฉลี่ยชั้นปีละ 34 คน ต่ำกว่าแผนการรับนิสิต (40 คน) แต่นิสิตที่จบจากสายวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่คิดว่าเพียงพอ แต่นิสิตสายศิลป์มีความคิดเห็นว่าเพียงพอ และไม่เพียงพอใกล้เคียงกัน วิธีการคัดเลือกมีความเหมาะสมระดับปานกลาง คุณลักษณะของผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตส่วนใหญ่ให้เหตุผลการเรียนมาเรียนสาขานี้เพราะสอบสาขาอื่นไม่ได้ นิสิต วท.บ. (2 ปีต่อเนื่อง) มีจำนวนเฉลี่ยชั้นปีละ 30 คน ต่ำกว่าแผนการรับนิสิต (40 คน) แต่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมกับห้องเรียน พื้นฐานความรู้อนุปริญญา/ปกศ.สูง และปวส./ปวท. นิสิตคิดว่ายังไม่เพียงพอ วิธีคัดเลือกเหมาะสมในระดับสูง คุณลักษณะผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มโอกาสความก้าวหน้า อาจารย์ภาควิชาสุศึกษามี 17 คน คิดเป็นอัตราส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเท่ากับ 1 ต่อ 11.5 อาจารย์มีประสบการณ์การสอนทุกคน วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป อัตราส่วนตำแหน่งอาจารย์ ต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต่อ รองศาสตราจารย์ เท่ากับ 8 ต่อ 4 ต่อ 5 มีคุณลักษณะเหมาะสมค่อนข้างสูง

ด้านกระบวนการ พบว่า โครงสร้างและระบบการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับสูง ส่วนบรรยายทางสังคม การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ความรู้ของนิสิตเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการเลือกวิชาเรียนของนิสิต วท.บ. (2 ปีต่อเนื่อง) อยู่ในระดับต่ำ

ด้านผลผลิต พบว่า บัณฑิตทั้งสองหลักสูตรมีความสามารถตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับสูง ส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว แต่มักเป็นงานที่ไม่ตรงกับสาขาสุขภาพ การปฏิบัติงาน และบุคลิกภาพของบัณฑิตมีความเหมาะสมในระดับสูง

ณริกา (2544) ทำวิจัยการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2538 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะบางประการที่เสนอให้ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องความมุ่งหมาย ซึ่งมีทิศทางที่ยังไม่ชัดเจน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องจำนวนผู้เรียน แก้ไขในเรื่องการรวมเนื้อหาวิชาที่ซ้ำซ้อน สื่อการเรียนการสอน วัสดุศึกษาและสถานที่เรียนยังขาดแคลน ไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และควรเพิ่มอาจารย์ผู้สอนให้มากกว่าเดิม

ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

ด้านผลผลิต พบว่า ประสิทธิภาพของผู้เรียนที่สอบผ่านเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และผู้สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

วรนุช (2546) ทำวิจัยการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมาย และ โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสม

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม

ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม

ด้านผลผลิต พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสม

นพดล (2548) ทำวิจัยการประเมินหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (สป.ป.) พุทธศักราช 2545 ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า องค์ประกอบแต่ละด้านส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ พบว่า องค์ประกอบทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ด้านผลผลิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และคุณลักษณะของนิสิตตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ทองศักดิ์ และคณะ (2548) ทำวิจัยการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของคณะเกษตรศาสตร์บางพระ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ประสิทธิภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีความชัดเจน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่ในระดับมาก การนำไปปฏิบัติได้และจัดการศึกษาได้ตามปรัชญาการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจน และนำไปปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก ส่วนโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษา อาจารย์และบัณฑิตที่มีต่อสภาพบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และอาจารย์ส่วนมากมีการผลิตเอกสารการสอน หนังสือ และตำรา

ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษาและบัณฑิต มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก และการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อความรู้ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อความรู้ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับมาก และความสามารถพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อคุณลักษณะของบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการปฏิบัติงานในอาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง

จินดา และสมใจ (2550) ทำวิจัยการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักสูตร ประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร ประเมินกระบวนการของหลักสูตร และประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลดังนี้ ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า และการประเมิน

กระบวนการของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โดยภาพรวมของหลักสูตรมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 3

ระเบียบการวิจัย

การวิจัยประเมินหลักสูตรในครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินหลักสูตรในหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน คณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นการประเมินโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงระบบบูรณาการ วิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และเป็นการประเมิน 4 ด้านสำคัญ คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน สื่อการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การบริหารหลักสูตรและรายวิชา และด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาในปีการศึกษา 2552 และ 2553 ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2552 และผู้ใช้บัณฑิต โดยมีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์หลักสูตร โดยคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
2. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาของสาขาวิชา
3. เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการใช้หลักสูตร

1.2 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 จำนวนทั้งสิ้น 15 คน

1.3 นักศึกษา

นักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ชั้นปีที่ 5 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (รหัส 47) จำนวน 48 คน และ ชั้นปีที่ 5 ภาคการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (รหัส 48) จำนวน 52 คน จำนวนทั้งสิ้น 100 คน

1.4 ผู้สำเร็จการศึกษา

บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 48 คน

1.5 ผู้ใช้บัณฑิต

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 48 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามนักศึกษา แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งลักษณะและองค์ประกอบของเครื่องมือแต่ละชนิดมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นในการวิเคราะห์หลักสูตรครอบคลุมความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของมหาวิทยาลัย ความต้องการของประเทศ ความต้องการของท้องถิ่น ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตร และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

2.2 แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน

แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอนแบ่งเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบในเรื่องของ เพศ ประสบการณ์การสอน และตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการต่างๆ ตอนที่ 2 ได้แก่ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ โดยคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์เป็นมาตรร้อยละ 5 ระดับ และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 ตอนที่ 3 ได้แก่ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 ตอนที่ 4 ได้แก่ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารหลักสูตรเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 และข้อเสนอแนะปลายเปิด

2.3 แบบสอบถามนักศึกษา

แบบสอบถามนักศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องของเพศ อายุ ชั้นปี หลักสูตร และคะแนนเฉลี่ยสะสม ตอนที่ 2 ได้แก่ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ โดยคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์เป็นมาตรร้อยละ 5 ระดับ และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 ตอนที่ 3 ได้แก่ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษาเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 และข้อเสนอแนะปลายเปิด

2.4 แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา

แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษาแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ทำหลังสำเร็จการศึกษา ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 และมาตรร้อยละ 5 ระดับ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5

2.5 แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต

แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประเภทขององค์กร ระยะเวลาต่างๆ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จากน้อยที่สุดถึงมากที่สุด เป็นคะแนน 1 ถึง 5 และข้อเสนอแนะปลายเปิด

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยประเมินหลักสูตรนี้ สร้างขึ้นมาจากการประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาการแพทย์แผนจีนและคณะผู้วิจัยทั้งหมด โดยผ่านการตรวจสอบและรับรองจากที่ประชุม ซึ่งสามารถกำหนดเครื่องมือที่ใช้ได้ทั้งหมด 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามนักศึกษา แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต

ในการปรับปรุงเนื้อหาของเครื่องมือทั้ง 5 ฉบับได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ ดร.อุดม จันทร์ราษฎร์ศรี และคุณสิริสรณ์ ทิพทวี ในการตรวจสอบและให้เชื่อกิตเห็นอันเป็นประโยชน์แก่เครื่องมือทั้ง 5 ฉบับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้กระบวนการเก็บข้อมูลแบบผสมผสานทั้งวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

4.1 ข้อมูลจากการวิเคราะห์หลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้ติดต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 3 คน หลังจากผู้เชี่ยวชาญตอบรับที่จะร่วมมือในการให้ข้อมูลในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำเครื่องมือการวิเคราะห์หลักสูตร พร้อมด้วยเอกสารหลักสูตรส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ และติดตามเพื่อขอรับข้อมูลมารวบรวมและวิเคราะห์

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลแบบสอบถามต่างๆ ได้ดำเนินการดังนี้

4.2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร คณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ แจกและจัดเก็บ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 3 ฉบับ (100%)

4.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามของอาจารย์ผู้สอน คณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการแจก และจัดเก็บ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 13 ฉบับ (86.67%)

4.2.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักศึกษา คณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการแจก และจัดเก็บ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 85 ฉบับ (85%)

4.2.4 ข้อมูลจากแบบสอบถามของผู้สำเร็จการศึกษา คณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการแจก และจัดเก็บ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 46 ฉบับ (95.83%)

4.2.5 ข้อมูลจากแบบสอบถามของผู้ใช้บัณฑิต คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบ ข้อมูล รายชื่อ และที่อยู่ของผู้ใช้บัณฑิตจากแบบสอบถามภาวะการณ์ทำงานทำของบัณฑิต รุ่นปี การศึกษา 2552 พบว่ามีบัณฑิตที่ทำงานในสถานประกอบการจำนวน 31 คน และได้ดำเนินการ จัดทำเอกสารขอความร่วมมือในการวิจัยพร้อมจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังผู้ใช้บัณฑิต ทั้ง 31 คน โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามกลับมภายใน 2 สัปดาห์ ได้ แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 17 ฉบับ (54.84%)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยเครื่องมือแบบต่างๆดังกล่าวมา สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณจะวิเคราะห์สถิติภาพบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

5.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองส่วนมาสังเคราะห์และบูรณาการเข้าด้วยกัน

5.4 เกณฑ์การประเมินแบบสอบถามที่เป็นเชิงปริมาณ การแปลความหมายค่าร้อยละจาก แบบสอบถามใช้เกณฑ์ดังนี้

น้อยกว่าร้อยละ 21	หมายถึง	น้อยที่สุด
ร้อยละ 21-40	หมายถึง	น้อย
ร้อยละ 41-60	หมายถึง	ปานกลาง
ร้อยละ 61-80	หมายถึง	มาก
มากกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	มากที่สุด

ผลการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการแพทย์แผนจีน คณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นการประเมินใน 4 ด้านที่สำคัญ ได้แก่

1. ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ผู้เรียน ผู้สอน สื่อการเรียนการสอน
3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและรายวิชา และการให้คำปรึกษา
4. ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิต ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตร. 2545)

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษาและจะต้องได้รับการ ปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการ วิชาชีพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งนี้เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ต่อวิชาชีพและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตร. 2545) ซึ่งระบบประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรวิทยาศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ได้กำหนดให้มีการประเมินหลักสูตรทุกๆ 5 ปี

เมื่อศาสตร์การแพทย์แผนจีน ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพสำหรับประชาชนไทย มี การคาดการณ์ว่าระบบบริการการแพทย์และสาธารณสุข จะมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ในศาสตร์ การแพทย์แผนจีนในโรงพยาบาลภาครัฐและภาคเอกชนอย่างน้อย 4 คนต่อแห่ง ส่วนในศูนย์บริการ ปฐมภูมิ (Primary Care Unit – PCU) จะมีความต้องการบุคลากรด้านการแพทย์ที่ได้รับการอบรมต่อยอด ให้มีความรู้ความสามารถด้านการแพทย์แผนจีน อาทิ เช่น การนวด การกดจุด การฝังเข็ม การใช้ สมุนไพรแบบประยุกต์ฯ ซึ่งรวมบุคคล 2 กลุ่ม จะมีมากกว่าหนึ่งหมื่นคน เมื่อประเมินความต้องการ บุคลากรดังกล่าวแล้วเห็นว่าหากต้องส่งไปเรียนหรือไปรับการอบรมในต่างประเทศจะเป็นการสูญเสีย ค่าใช้จ่ายอย่างมาก จึงเห็นควรให้มีการผลิตบุคลากรดังกล่าวขึ้นภายในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดดำเนินการ โดยมีรากฐานจากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยวิทยาลัยหัวเฉียว และพัฒนามาเป็นมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จึงเป็นสถาบันที่มีความพร้อมของบุคลากรทั้งในสาขาวิชาภาษาจีน และสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตลอดจนทรัพยากรสารสนเทศ และอาคารสถานที่ต่างๆที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา ประกอบกับความต้องการผลิตบุคลากรทางแพทย์แผนจีน ดังนั้น จึงเห็นควรจัดการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีนขึ้นในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เพื่อผลิตและฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์แผนจีนสนองตอบความต้องการของสังคม และในปีการศึกษา 2552 นักศึกษารุ่นแรกก็ได้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาแห่งชาติทางคณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เห็นสมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ทันสมัย และครอบคลุมวิชาการทางด้านการศึกษาแพทย์แผนจีนและวิชาชีพรวมทั้งสังคมให้มากยิ่งขึ้น

การวิจัยประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่นำไปสู่คำตอบว่าหลักสูตรต่างๆดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่หรืออาจกล่าวได้ว่าการวิจัยประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการ ในการพิจารณากำหนดคุณค่าหรือระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้ตั้งไว้แต่ต้น เริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุมাত্রฐานสำหรับวัดความสำเร็จ การพิจารณาและอธิบายถึงระดับความสำเร็จ รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ดังนั้น การวิจัยประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ จึงเป็นการวิจัย 4 ด้านสำคัญ คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยมีผลการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. ด้านบริบท

ในส่วนของด้านบริบทพิจารณาจากประเด็นในการวิเคราะห์หลักสูตรครอบคลุมความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย และของคณะวิชา ความต้องการของประเทศ ความต้องการของท้องถิ่นความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตร และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สรุปได้ดังตารางที่ 4-1

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการแพทย์แผนจีน มีความสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย ปรัชญาของคณะ ความต้องการของประเทศ และความต้องการของท้องถิ่น (100%) โดยผู้เชี่ยวชาญมีคิดว่าหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มีความก้าวหน้าและทันสมัย เมื่อเทียบกับหลักสูตรชั้นนำทั้งในและนอกประเทศ อยู่ในระดับปานกลาง (66.7%) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน สอดคล้องกับภารกิจของคณะ ตอบสนองต่อความต้องการนักศึกษาและสังคม อยู่ในระดับมาก (66.7%) การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรมีอัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง และ

ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์กับ โครงสร้างเนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา อยู่ในระดับมาก (66.7%) และเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ได้ในระดับมาก (100%) สรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญมีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก (60.01%)

ตารางที่ 4-1 การประเมินหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นการวิเคราะห์	ค่าร้อยละ						
	ไม่ สอดคล้อง	สอดคล้อง	ระดับของการสอดคล้อง				
			น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
			1	2	3	4	5
1. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน ของมหาวิทยาลัย 1.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สอดคล้องกับปณิธาน ของ มหาวิทยาลัยหรือไม่		100.0			33.3	33.3	33.3
2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน ของคณะ 2.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สอดคล้องกับปณิธาน ของคณะหรือไม่		100.0			33.3	33.3	33.3
3. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความ ต้องการของประเทศ 3.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สอดคล้องกับความ ต้องการของประเทศหรือไม่		100.0			33.3		66.7
4. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความ ต้องการของท้องถิ่น 4.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สอดคล้องกับความ ต้องการของท้องถิ่นหรือไม่		100.0			33.3		66.7
5. ความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหา สาระของหลักสูตร 5.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรและเนื้อหาสาระของ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตมีความก้าวหน้าและ ทันสมัย เมื่อเทียบกับหลักสูตรชั้นนำทั้งในและ นอกประเทศ ในระดับใด					66.7	33.3	

ประเด็นการวิเคราะห์	คำร้อยละ							
	ไม่ สอดคล้อง	สอดคล้อง	ระดับของการสอดคล้อง					
			น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
			1	2	3	4	5	
6. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
6.1 วัตถุประสงค์เป็นที่เข้าใจชัดเจน							66.7	33.3
6.2 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะ							66.7	33.3
6.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสม/ ตอบสนองต่อความต้องการนักศึกษาและสังคม							66.7	33.3
6.4 การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์							66.7	33.3
6.5 มีอัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง					33.3		66.7	
7. ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา								
7.1 วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตรและรายวิชามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด					33.3		66.7	
8. เนื้อหาสาระของหลักสูตร								
8.1 เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้มากน้อยเพียงใด							100	
ค่าเฉลี่ยร้อยละ						38.07	60.01	41.65

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านวัตถุประสงค์หลักสูตร

ควรเสริมวัตถุประสงค์แนวเปรียบเทียบระหว่างการแพทย์แผนจีนกับการแพทย์แผนปัจจุบันในเชิงการรักษาโรค และควรเพิ่มวัตถุประสงค์และเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติและสอนผู้ป่วยได้ ซึ่งสำคัญมาก ๆ ในเชิงการป้องกันไม่ให้เกิดโรค ซึ่งเป็นจุดเด่นของแพทย์แผนจีน

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

ต้องเน้นการปฏิบัติและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เนื้อหาอาจไม่สอดคล้องกับหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ในปัจจุบันเนื้อหาของวิชาในกลุ่มนี้ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนแพทย์มากขึ้น โดยปรับหลักสูตรไปเป็นวิชาเวชศาสตร์ครอบครัว วิชาเวชศาสตร์ชุมชน วิชาแพทย์กับสังคม เป็นต้น จะได้เรียนรู้ถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ของแพทย์กับชุมชน ได้เรียนรู้แนวทางในการปรับตัวและทัศนคติเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในฐานะแพทย์รวมทั้งเป็นการสร้างจิตสำนึกต่อสังคมในฐานะแพทย์ให้กับนักศึกษาด้วย ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ลองไปดูตัวอย่างวิชาในกลุ่มนี้ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตน่าจะสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้ทางคณะฯ สามารถนำมาปรับใช้ได้

กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่าการเพิ่มวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษนั้น เน้นอนว่าเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ต่อนักเรียนในอนาคตแต่อาจจะต้องคำนึงถึงอีกด้านหนึ่งว่าการเรียนภาษาจีน ให้ดีและเข้าใจลึกซึ้งซึ่งมากพอที่จะสามารถเรียนรู้และเข้าใจศาสตร์การแพทย์แผนจีนได้นั้น ก็ยากและมาก อยู่แล้ว การเพิ่มวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษเข้าไปในหลักสูตรนั้นอาจจะต้องจัดปริมาณหน่วยกิตให้เหมาะสม ไม่ให้มากเกินไปจนเป็นภาระและกระทบกับการเรียนวิชาหลักของหลักสูตรของนักศึกษา

กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (วิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์) ผู้เชี่ยวชาญมองว่าวิชาวิทยาศาสตร์ เช่น ฟิสิกส์ หรือเคมีนั้นเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และทำความเข้าใจวิชาทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ต่างๆ (วิชาฟิสิกคลินิก เช่น วิชากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา จุลชีววิทยา และปรสิตวิทยา) ก็มีความสำคัญเพราะเป็นพื้นฐานของวิชาทางคลินิก ทั้งสองกลุ่มวิชาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เห็นสมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะให้นักศึกษาเรียนสองกลุ่มวิชานี้ แต่น่าจะ มีการปรับเนื้อหาให้กระชับ และรวบรัดให้มากขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตรการแพทย์แผนจีน เพราะจุดประสงค์ในการเรียนกลุ่มวิชาที่เกี่ยวกับแพทย์แผนปัจจุบันก็เพียงเพื่อให้นักเรียนจะสามารถสื่อสารกับแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเป็นแพทย์แผนปัจจุบันได้ อาจจะไม่ต้องเรียนให้ละเอียดและลึกซึ้งเหมือนกับแพทย์แผนปัจจุบันเรียน

ด้านการจัดหลักสูตรและการจัดเรียงรายวิชา

ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำดังนี้ ตามการจัดเรียงรายวิชาที่ใช้อยู่ นั้น นักศึกษาเริ่มเรียนวิชาทางคลินิกในปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2 และจะไปปฏิบัติงานจริงในปีที่ 6 (ภาคการศึกษาที่ 1 ฝึกปฏิบัติในประเทศไทย และภาคการศึกษาที่ 2 ฝึกในประเทศจีน) ตามการจัดเรียงในปัจจุบันจะเรียนวิชาทางคลินิกในห้องเรียน ก่อตั้งตั้งแต่ปีที่ 3 และไปฝึกภาคปฏิบัติจริงในปีที่ 6 ซึ่งเวลาดังช่วงห่างกันนานมาก กว่านักศึกษาก็จะไปฝึกปฏิบัติจริงก็ลืมสิ่งที่เรียนมาในห้องเรียนจนหมดแล้ว การฝึกปฏิบัติงานจริงในโรงพยาบาลนั้น นักศึกษาต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย ต้องเปลี่ยนสภาวะแวดล้อม วิธีและขั้นตอนการเรียนรู้เหล่านี้ นักศึกษาต้องใช้เวลาในการปรับตัวการปฏิบัติงานจริงในแต่ละแผนกของโรงพยาบาลก็ยาวสั้นไม่เท่ากัน

กว่านักศึกษาจะปรับตัวได้ก็อาจเป็นเวลาพอสมควรทำให้นักศึกษาอาจจะไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มที่ ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าถ้าสามารถจัดให้นักศึกษาสามารถไปฝึกงานที่โรงพยาบาลได้ตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 สลับกับการเรียนในห้องเรียนไปควบคู่กันได้ก็น่าจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถมีเวลาในการปรับตัว สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น การจัดอาจจะจัดการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวิชาที่เรียน เช่น ปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 เรียนเภสัชวิทยาแพทย์จีน ก็อาจให้เริ่มไปฝึกปฏิบัติงานที่ห้องยาสัปดาห์ละครั้งวันหรือ 1 วันก็แล้วแต่ความสะดวก และเหมาะสม เป็นต้น

อีกเรื่องหนึ่งที่ผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำคือการ ไปฝึกปฏิบัติงานที่เซี่ยงไฮ้ ประเทศจีนนั้น นักศึกษา อาจต้องใช้เวลาในการปรับตัวในการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ เรียนรู้ระบบของโรงพยาบาล และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้ภาษาจีน เป็นต้น ทำให้กว่านักศึกษาจะสามารถปรับตัวได้ก็อาจเสียเวลาไปมาก ทำให้เรียนรู้ได้ไม่ค่อยเต็มที่เท่าที่ควร อีกทั้งการรักษาโรคตามหลักแพทย์จีนนั้นให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม สภาพภูมิอากาศ และวิถีทางการดำเนินชีวิตอย่างมาก เมืองเซี่ยงไฮ้ของประเทศจีนนั้น มีความแตกต่างกับประเทศไทยในเรื่องสิ่งแวดล้อม สภาพของภูมิอากาศ อาหารการกิน และการดำเนินชีวิตอย่างมาก เพราะฉะนั้นตามหลักการแพทย์แผนจีน การรักษา การใช้ยา ก็จะมี ความแตกต่างกัน อีกทั้งโรคที่พบบ่อย และโรคที่ผู้ป่วยจะมาพบแพทย์จีนนั้นก็แตกต่างกับที่ประเทศไทยเพราะฉะนั้นการนำการรักษาที่เซี่ยงไฮ้มาใช้ อาจจะต้องใช้ประสบการณ์ในการปรับวิธีคิดและวิธีการรักษาพอสมควรซึ่งอาจจะเป็นการยากสำหรับนักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่ๆ และยังไม่มียุทธศาสตร์ทางคลินิกมากนัก

ด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน ดังนี้

1. จัดให้มีการออกปฏิบัติในชุมชน เช่น รพ.ต่างจังหวัด เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นจริงมากขึ้น
 - 1.1 การให้ผู้เรียนสามารถ
 - ก. เรียนให้รู้จริง รู้นาน และสร้างสรรค์
 - ข. เรียนจากเพื่อน และสื่อต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์นานาชาติ
 - ค. เรียนภาษาจีนให้แตกฉานกว่านี้
 - 1.2 แผนการสอนควรเน้นผู้สอนให้น้อยลงและให้บทบาทการเรียนรู้และการแสดงออกให้นักศึกษา
 - 1.3 จัดให้มีสถานที่การเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามากขึ้น คือ มี พื้นที่ในการเรียน (Learning space) ในมหาวิทยาลัยนอกเหนือจากห้องเรียน, ห้องปฏิบัติการ, ห้องสมุด ฯลฯ
 - 1.4 ปัญหาเรื่องขาดความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนและบริหารหลักสูตรที่มีอยู่นั้น ผู้เชี่ยวชาญมองว่าสาเหตุหลักนั้นมาจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากร การวางแผนการพัฒนาบุคลากรในระยะยาว เช่น การรับบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพิ่มเติมและส่งเสริมบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป เพื่อกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการทำงานจึงเป็นญูญแจสำคัญในการแก้ปัญหา

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังมองว่าทางคณะฯ น่าจะมี Facility ที่สามารถให้นักเรียนสามารถศึกษาคุณงาน และใช้ฝึกปฏิบัติที่เป็นของตัวคณะฯ หรือของมหาวิทยาลัยเอง เพื่อเป็นสถานที่ในการดำเนินการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก และพัฒนาสร้างสรรค้งานวิจัย เหล่านี้เป็นสิ่งทางคณะฯ จำเป็นต้องมี ไม่เช่นนั้น โอกาสที่ทางคณะฯ จะสามารถดูแลปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน และงานวิจัยให้ก้าวหน้าได้เท่าทันกับมหาวิทยาลัยอื่นที่มีหลักสูตรแบบเดียวกันก็จะเป็นไปได้ยาก และทำให้ทางคณะฯ ต้องคอยไปพึ่งพาคนอื่น ๆ เรื่อยไป

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะด้านหลักสูตรและความต้องการของท้องถิ่น

ควรเพิ่มหลักสูตร-การฝึกงานโรงพยาบาลชุมชนในประเทศ โดยประสานงานกับศูนย์การแพทย์ ไทย-จีนหรือสมาคมแพทย์ฝังเข็ม-สมุนไพรที่มีเครือข่ายแพทย์แผนปัจจุบันทั่วประเทศ หรือ โรงพยาบาลโดยตรง

ข้อเสนอแนะด้านความก้าวหน้าทันสมัยและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ระยะยาวอาจต้องวางแผนการวิจัย หรือต่อยอดระดับปริญญาโทจึงจะพัฒนาด้านหลักสูตรได้ดี ขึ้น อาจต้องมีการบูรณาการและเปรียบเทียบความรู้ตะวันออก (นอกเหนือจากของจีนด้วย) และตะวันตก ว่าอะไรเหนือกว่า อะไรต่อยกว่าในด้านต่างๆ และข้อจำกัดด้วย เช่น การบำบัดรักษา วินิจฉัย และการฟื้นฟูสภาพ

ข้อเสนอแนะด้านคุณลักษณะหรือคุณสมบัติเด่นของบัณฑิตจากหลักสูตร

1. ควรมีความเป็นเลิศทางวิชาการ และควรมีประสบการณ์ในทางคลินิกเพียงพอ เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการรักษาผู้ป่วย ในการประกอบวิชาชีพได้จริง
2. ควรมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การแพทย์แผนปัจจุบันมากพอที่จะสื่อสารกับแพทย์บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับแพทย์ จะได้สามารถสื่อสารเพื่อปรับการรักษาให้สอดคล้องและเกื้อหนุนกันตามหลักการแพทย์ แบบผสมผสาน
3. ควรเป็นคนดี มีจิตสำนึกต่อสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้ป่วย และพร้อมที่จะเสียสละ
4. ควรมีความสามารถ ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงว่า มีผลเสียที่ตามมาให้น้อยที่สุด
5. ควรมีความรู้รอบรู้ เช่น การแพทย์แผนจีนมีอะไรดี ที่จะนำมาเสริมเติมแต่งสิ่งที่ตนเป็นผู้เชี่ยวชาญอยู่
6. สามารถศึกษาต่อและทำการวิจัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป
7. สามารถเปรียบเทียบ และเลือกใช้ระหว่างแพทย์แผนจีนกับแผนปัจจุบัน โดยสามารถแนะนำและอธิบายให้ผู้ป่วยได้ทราบถึง จุดดี จุดเด่น ของสองแผนได้โดยสังเขป
8. มีความสามารถทางภาษาจีน ในการค้นคว้า, ศึกษาความรู้ ข้อมูล จากวารสารต่างประเทศ และเว็บไซต์

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

การพิจารณาปัจจัยเบื้องต้น พิจารณาจากอาจารย์ผู้สอน ถึงสนับสนุนการเรียนรู้ต่างๆภายในหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้นจากอาจารย์ผู้สอนสามารถสรุปได้ดังตาราง 4-2 โดยอาจารย์ผู้สอนมีความคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามตารางที่ 4-2 มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 61% - 80% (36.54%) ของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตร รวมทั้งในภาพ รวมอาจารย์ผู้สอนคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ การสอนและความเป็นครูสูงสุดอยู่ในระดับ มาก (66.67%) สำหรับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็น โดยสรุปสำหรับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาสูงสุดในระดับปานกลาง(33.94%) ดังตารางที่ 4-3

ในการประเมินปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน มีอาจารย์ผู้สอนในตอบคำถาม ปลายเปิด โดยให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอนคือ เรื่องของห้องเรียน โดยให้ความเห็นว่าห้องเรียนของอาคารตังจิวไม่เหมาะสมต่อการเรียนอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นห้องยาวและมีเสาอยู่ กลางห้องคนนั่งข้างหลังจะไม่สามารถมองเห็นได้ และทำให้นักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียนสามารถที่จะหลบ อาจารย์ที่หลังเสาได้

ตารางที่ 4-2 การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน โดยอาจารย์ผู้สอน

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน		7.69	30.77	15.38	46.15
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ		7.69	53.85	30.77	7.69
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่		15.38	38.46	30.77	15.38
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	15.38	7.69	53.85	15.38	7.69
5.	ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม		7.69	23.08	38.46	30.77
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม		15.38	15.38	30.77	38.46
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด			53.85	38.46	7.69
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม		7.69	61.54	23.08	7.69
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ	7.69		23.08	53.85	15.38
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย			30.77	30.77	38.46
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ		15.38	38.46	30.77	15.38
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ		7.69	23.08	53.85	15.38
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ		23.08	30.77	46.15	
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)			7.69	23.08	69.23
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ			15.38	38.46	46.15

ข้อ	รายละเอียด	ร้อยละ				
		น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
16.	ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ			23.08	46.15	30.77
17.	การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นครู		7.69	7.69	46.15	38.46
18.	การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา		7.69		46.15	46.15
19.	ความสามารถในการสอน/ถ่ายทอดความรู้			7.69	61.54	30.77
20.	ความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะนำ			15.38	30.77	53.85
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		11.54	10.90	29.15	36.54	29.55
21.	ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
	1. ด้านความรู้ความสามารถ			7.69	76.92	15.38
	2. ด้านการสอน			15.38	61.54	23.08
	3. ด้านความเป็นครู			7.69	61.54	30.77
ค่าเฉลี่ยร้อยละ				10.25	66.67	23.08

ตารางที่ 4-3 การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน

ข้อ	รายละเอียด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง	15.38	15.38	23.08	38.46	7.69
2.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม	15.38	7.69	30.77	30.77	15.38
3.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว	15.38		30.77	38.46	
4.	ท่านเคยใช้ห้องสมุด	7.69		38.46	38.46	30.77
ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา						
ข้อ	รายละเอียด	ห้องสมุดกลาง				
		1	2	3	4	5
5.	ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่			38.46	15.38	7.69
6.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล		7.69	30.77	38.46	
7.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ	7.69	15.38	46.15	15.38	
8.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์ไอศดทัศน์	7.69	7.69	61.54	7.69	
9.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์ไอศดทัศน์	7.69	15.38	23.08	38.46	

ข้อ	รายละเอียด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
10.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	15.38	7.69	38.46	23.08	
11.	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการให้บริการ		7.69	46.15	30.77	
12.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด	7.69	23.08	7.69	38.46	7.69
ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน						
ข้อ	รายละเอียด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
13.	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้านความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ	15.38	7.69	53.85	23.08	
14.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน	23.08	23.08	30.77	15.38	7.69
15.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	23.08	23.08	23.08	30.77	
16.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	23.08	23.08	30.77	23.08	
17.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย	15.38	15.38	23.08	30.77	15.38
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		14.28	14.28	33.94	28.05	13.18

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นจากนักศึกษาพิจารณาจากปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในด้านต่างๆ คือคุณลักษณะของอาจารย์ และ ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ โดยนักศึกษาคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามตารางที่ 4-4 มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 61% - 80% (47.71%) ของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตร รวมทั้งในภาพรวม นักศึกษาคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ การสอนและความเป็นครูสูงสุดอยู่ในระดับ มาก (53.33%) และ นักศึกษามีความคิดเห็นโดยสรุปสำหรับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาสูงสุดในระดับปานกลาง(47.20%) ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-4 การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์โดยนักศึกษา

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน		7.06	15.29	44.71	32.94
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ		7.06	25.88	47.06	20
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่		5.88	32.94	48.24	12.94
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	3.53	10.59	38.82	40	7.06
5.	ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม	1.18	7.06	30.59	47.06	14.12

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม	1.18	3.53	24.71	51.76	18.82
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด	2.35	5.88	30.59	44.71	16.47
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม	1.18	8.24	34.12	51.76	4.71
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ	2.35	5.88	43.53	40	8.24
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย	5.88	8.24	27.06	40	18.82
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ	4.71	7.06	24.71	43.53	20
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.53	7.06	22.35	49.41	17.65
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ	4.71	12.94	37.65	32.94	11.76
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)	1.18	8.24	15.29	50.59	24.71
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.18	7.06	12.94	64.71	14.12
16.	ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ	2.35	8.24	30.59	50.59	8.24
17.	การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นครู		5.88	17.65	48.24	28.24
18.	การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา		4.71	22.35	51.76	21.18
19.	ความสามารถในการสอน/ถ่ายทอดความรู้		3.53	24.71	50.59	21.18
20.	ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ	1.18	4.71	20.00	56.47	17.65
	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	2.61	6.94	26.59	47.71	16.94
21.	ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
	1. ด้านความรู้ความสามารถ		2.35	18.82	52.94	25.88
	2. ด้านการสอน		3.53	31.76	52.94	11.76
	3. ด้านความเป็นครู		4.71	27.06	54.12	14.12
	ค่าเฉลี่ยร้อยละ		3.53	25.88	53.33	17.25

ตารางที่ 4-5 การประเมินปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้โดยนักศึกษา

ข้อ	รายละเอียด	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
1.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง	15.29	23.53	36.47	22.35	2.35
2.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม	12.94	24.71	34.12	25.88	2.35
3.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว	16.47	23.53	34.12	22.35	3.53
4.	ท่านเคยใช้ห้องสมุด	9.41	15.29	42.35	27.06	5.88
ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา						
ข้อ	รายละเอียด	หอสมุดกลาง				
		1	2	3	4	5
5.	ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่	2.35	11.76	58.82	21.18	5.88
6.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล	2.35	11.76	52.94	24.71	8.24
7.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ	4.71	17.65	57.65	14.12	5.88
8.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์ไอศดทัศน์	2.35	15.29	56.47	23.53	2.35
9.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์ไอศดทัศน์	3.53	12.94	56.47	22.35	4.71
10.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	4.71	14.12	52.94	25.88	2.35
11.	ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ	2.35	8.24	47.06	38.82	3.53
12.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด	3.53	16.47	43.53	29.41	7.06
ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน						
ข้อ	รายละเอียด	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
13.	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้านความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ	3.53	16.47	40	35.29	4.71
14.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน	2.35	16.47	49.41	28.24	3.53
15.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	4.71	17.65	45.88	29.41	2.35
16.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	4.71	16.47	41.18	34.12	3.53
17.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย	4.71	9.41	52.94	29.41	3.53
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		5.88	15.99	47.20	26.71	4.22

ในการประเมินปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้โดยนักศึกษา นักศึกษาได้ตอบคำถามปลายเปิด โดยให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนต่างๆ 16 ข้อ โดยนักศึกษามีความเห็นตรงกันหลายความเห็นที่ควรปรับปรุงในด้านอินเทอร์เน็ตให้เร็วและทั่วถึงทั้งในบริเวณมหาวิทยาลัยและแหล่งฝึกงานด้วย เพื่อนักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลา และควรปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนและจำนวนนักศึกษาด้วย

สำหรับการประเมินปัจจัยเบื้องต้นจากผู้สำเร็จการศึกษาพิจารณาจากปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ คือ คุณลักษณะของอาจารย์ และ ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ โดยผู้สำเร็จการศึกษาคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ตามตารางที่ 4-6 มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 61% - 80% (53.83%) ของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตร รวมทั้งในภาพรวม ผู้สำเร็จการศึกษาคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ การสอนและความเป็นครูสูงสุดอยู่ในระดับ มาก (48.55%)

ตารางที่ 4-6 การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์โดยผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน	0	0	19.57	45.65	34.78
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ			19.57	56.52	23.91
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่			28.26	58.70	13.04
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	6.52	6.52	30.43	47.83	8.70
5.	ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม		2.17	19.57	60.87	17.39
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม	2.17		23.91	47.83	26.09
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด		4.35	30.43	47.83	17.39
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม		4.35	36.96	47.83	10.87
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ		2.17	28.26	60.87	8.70
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย	6.52	2.17	23.91	43.48	23.91
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ	2.17	2.17	17.39	54.35	23.91
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ		4.35	32.61	45.65	17.39
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ	6.52	4.35	30.43	54.35	4.35
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)	2.17		13.04	52.17	32.61
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.17		17.39	60.87	19.57
16.	ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ	2.17		23.91	69.57	4.35

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
17.	การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นครู		2.17	21.74	50	26.09
18.	การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา			21.74	45.65	32.61
19.	ความสามารถในการสอน/ถ่ายทอดความรู้			19.57	54.35	26.09
20.	ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ			19.57	52.17	28.26
	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	3.80	3.16	23.91	52.83	20.00
21.	ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
	1. ด้านความรู้ความสามารถ			21.74	50	28.26
	2. ด้านการสอน			28.26	47.83	23.91
	3. ด้านความเป็นครู			21.74	47.83	30.43
	ค่าเฉลี่ยร้อยละ			23.91	48.55	27.53

3. ด้านกระบวนการ

สำหรับด้านกระบวนการพิจารณาจากกิจกรรมการ การบริหารหลักสูตร และการให้คำปรึกษา ผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการจากอาจารย์ผู้สอนสรุปได้ดังตารางที่ 4-7 และ 4-8 ตามลำดับโดย อาจารย์ผู้สอนคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรเป็นไปอย่างเป็นระบบ (96.15%) และมีคุณภาพการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง (42.31%)

ตารางที่ 4-7 การประเมินประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรโดยอาจารย์ผู้สอน

ข้อ	รายละเอียด	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
1.	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการบริหาร	100		
2.	มีแผนการบริหารหลักสูตรทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว	100		
3.	มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างมีระบบ	92.30	7.69	
4.	มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินงานตามแผนงานอย่างชัดเจน	84.61	7.69	7.69
5.	มีกลไกการตรวจสอบการบริหารงานตามแผน	100		
6.	มีการวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตรโดยอาศัยผลการประเมิน โดยนักศึกษา หรือผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษาหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก	100		
	ค่าเฉลี่ยร้อยละ	96.15	7.69	7.69

ตารางที่ 4-8 การประเมินคุณภาพการบริหารหลักสูตรโดยอาจารย์ผู้สอน

ข้อ	ลักษณะการบริหารหลักสูตร	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร	23.08	7.69	46.15	23.08	
2.	วิธีการคัดเลือกนักศึกษามีมาตรฐาน	15.38		53.85	15.38	15.38
3.	ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว		23.08	61.54	15.38	
4.	การจัดรายวิชาที่นักศึกษาเรียนเป็นระบบ		23.08	30.77	46.15	
5.	การจัดผู้สอนในแต่ละวิชามีความเหมาะสม	7.69	15.38	38.46	30.77	7.69
6.	การจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ	15.38	15.38	38.46	15.38	15.38
7.	การประเมินประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์มีความเหมาะสม			61.54	38.46	
8.	การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ		15.38	38.46	30.77	15.38
9.	มีกิจกรรมที่สามารถสื่อสร้างความเข้าใจให้แก่อาจารย์และ นักศึกษาในสาขา		7.69	38.46	38.46	15.38
10.	นักศึกษาติดต่อขอพบอาจารย์ได้ง่าย			15.38	53.85	30.77
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		15.38	10.77	42.31	30.77	16.66

ในการประเมินด้านการบริหารหลักสูตรโดยอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้สอนได้ตอบคำถามปลายเปิด โดยให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ในเรื่องของ การจัดตารางสอนที่มีผลกระทบมาจากอาจารย์จีนที่มาสอน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงอาจารย์จีน และเวลาที่จะมาประเทศไทยกระชั้นห้นบ่อยครั้ง ทำให้มีความลำบากในการจัดตารางสอน และมีผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษาอย่างมาก ที่จะต้องมาเรียนอัดกันในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อจะให้อาจารย์จีนกลับได้ทันตามกำหนดตัวเครื่องบิน

การประเมินด้านกระบวนการจากนักศึกษาพิจารณาจากคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังในตาราง 4-9 โดย นักศึกษามีความพอใจในคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษาสูงสุดในระดับปานกลาง (50.84%)

ตารางที่ 4-9 การประเมินคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษาโดยนักศึกษา

ข้อ	ลักษณะการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา	น้อย √ มาก				
		1	2	3	4	5
การบริหารหลักสูตร						
1.	จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร	5.88	15.29	52.94	20	5.88
2.	วิธีการคัดเลือกนักศึกษามีมาตรฐาน	5.88	22.35	45.88	20	5.88
3.	ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว	2.35	12.94	45.88	30.59	8.24

ข้อ	ลักษณะการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
4.	การจัดรายวิชาที่นักศึกษาเรียนเป็นระบบ	7.06	16.47	52.94	21.18	2.35
5.	การจัดผู้สอนในแต่ละวิชามีความเหมาะสม	1.18	14.12	50.59	28.24	5.88
6.	การจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ	4.71	11.76	52.94	27.06	3.53
7.	การประเมินประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์มีความเหมาะสม		9.41	49.41	36.47	4.71
8.	การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ	1.18	14.12	55.29	24.71	4.71
9.	มีการจัดทำหลักสูตรแบบสหสาขาหรือสหวิทยาการชัดเจน	3.53	18.82	44.71	28.24	4.71
10.	มีกิจกรรมที่สามารถสื่อสร้างความเข้าใจให้แก่อาจารย์และนักศึกษาในสาขา	3.53	10.59	57.65	24.71	3.53
11.	นักศึกษาคิดต่อขอพบอาจารย์ได้ง่าย		10.59	45.88	32.94	10.59
การให้คำปรึกษา						
12.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการเป็นประโยชน์		8.24	51.76	32.94	7.06
13.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง		10.59	54.12	32.94	2.35
14.	อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพียงพอ	2.35	10.59	51.76	30.59	4.71
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		3.77	13.28	50.84	27.90	5.30

สำหรับในการประเมินด้านการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา นักศึกษาได้ตอบคำถามปลายเปิด โดยให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงด้านการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา โดยนักศึกษามีความเห็นว่าควรให้มีการปฏิบัติทางคลินิกมากกว่าในปัจจุบัน และต้องการให้การดำเนินงานภายในคณะมีความชัดเจนและเป็นระบบมากกว่าที่เป็นอยู่ที่ยังเปลี่ยนแปลงบ่อยและไม่มีความแน่นอน เช่น การเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไปศึกษาที่สาธารณรัฐประชาชนจีนรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการศึกษาก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย รวมทั้งนักศึกษาต้องการให้คณะกรรมการแพทย์แผนจีนควรจัดอาจารย์ประจำคณะให้มากเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มจำนวนขึ้นเพื่อที่จะสามารถดูแลนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

การประเมินด้านกระบวนการจากผู้สำเร็จการศึกษาพิจารณาจากการให้คำปรึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังในตาราง 4-10 ซึ่งนักศึกษามีความพอใจกับการให้คำปรึกษาของอาจารย์สูงสุดในระดับมาก (48.37%)

ตารางที่ 4-10 การประเมินการให้คำปรึกษาของอาจารย์โดยผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ	การให้คำปรึกษา	น้อย \rightarrow มาก				
		1	2	3	4	5
1.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการเป็นประโยชน์			32.62	47.83	19.57
2.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/โครงการ/ปัญหาพิเศษ/ศิลปนิพนธ์/ภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ เป็นประโยชน์	2.17		41.30	50	6.52

ข้อ	การให้คำปรึกษา	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
3.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			43.48	54.35	2.17
4.	อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพียงพอ		4.35	41.30	41.30	13.04
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		2.17	4.35	39.68	48.37	10.33

4. ด้านผลผลิต

ในการพิจารณาด้านผลผลิตพิจารณาจากคุณภาพของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4-11 โดยผู้สำเร็จการศึกษามีความพอใจในคุณภาพของตนเองสูงสุดอยู่ในระดับมาก (55.57%) สำหรับความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษา สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4-12 โดยผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติสูงสุดในระดับมาก (46.12%)

ตารางที่ 4-11 การประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา		2.17	28.26	56.52	13.04
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ			21.74	69.57	8.70
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่		2.17	26.09	60.87	10.87
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	6.52		41.30	45.65	6.52
5.	ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม			28.26	56.52	15.22
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม	2.17		19.57	65.22	13.04
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด		2.17	30.43	54.35	13.04
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม	2.17	2.17	32.61	54.35	8.70
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ	2.17	4.35	19.57	58.70	15.22
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย		4.35	17.39	50	28.26
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ			21.74	60.87	17.39
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ			28.26	60.87	10.87
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ	2.17	4.35	36.96	50	6.52
14.	การเป็นผู้มีจริยบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)		2.17	28.26	43.48	26.09
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ		2.17	26.09	52.17	19.57
16.	ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข		2.17	19.57	50	28.26
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		3.04	2.82	26.63	55.57	15.08

ตารางที่ 4-12 ประเมินความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ	ความพึงพอใจในด้าน	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	การพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน			39.02	51.22	9.76
2.	ค่าตอบแทน	4.88	12.20	29.02	39.02	4.88
3.	หัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา และการปกครองบังคับบัญชา	2.44	2.44	26.83	58.54	9.76
4.	ความก้าวหน้าในงาน	2.44	2.44	29.02	46.34	9.76
5.	นโยบายและการบริหารงานขององค์กร		12.20	26.83	51.22	9.76
6.	ระบบและโครงสร้างขององค์กร		12.20	29.27	41.46	17.07
7.	สวัสดิการ	7.32	4.88	26.83	43.90	17.07
8.	สภาพแวดล้อมในการทำงาน		2.44	26.83	48.78	21.95
9.	สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน		7.32	26.83	46.34	19.51
10.	ความสัมพันธ์อันดี และความสามัคคีกลมเกลียวในองค์กร		7.32	29.27	41.46	21.95
11.	คุณค่าและความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ		2.44	34.15	39.02	24.39
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		4.27	6.59	29.45	46.12	15.08

ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิตจากผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษารูปได้ดังตารางที่ 4-13 โดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับมาก (38.24%) อย่างไรก็ตามในการสอบถามผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติ/จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมแล้วผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดในระดับมาก ซึ่งได้แก่ 47.06% 47.06% และ 41.18% ตามลำดับ ดังในตาราง 4-1

ตารางที่ 4-13 ประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา		17.65	17.65	58.82	5.88
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	17.65		29.41	41.18	11.76
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่	17.65	5.88	29.41	29.41	11.76
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย	17.65	5.88	52.94	17.65	
5.	ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม	17.65		29.41	41.18	5.88
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม	17.65		11.76	64.71	5.88
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด	17.65		29.41	47.06	5.88
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม	17.65		47.06	29.41	
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ	17.65		47.06	17.65	17.65

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย	11.76	5.88	5.88	58.82	17.65
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ		17.65	35.29	29.41	17.65
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ		11.76	17.65	52.94	17.65
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ	17.65	5.88	52.94	23.53	
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)	17.65		11.76	35.29	35.29
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	17.65		17.65	35.29	29.41
16.	ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคม ได้อย่างมีความสุข	11.76	5.88	17.65	29.41	35.29
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		16.74	9.56	28.31	38.24	16.74

ตารางที่ 4-14 ประเมินความพึงพอใจในภาพรวมในด้านต่างของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้บังคับบัญชา
ของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นี้ เพียงใด	17.65		17.65	47.06	17.65
2.	โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจด้านความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นี้ เพียงใด	17.65		17.65	47.06	17.65
3.	โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจด้าน เจตคติ/จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาผู้นี้ เพียงใด	17.65		17.65	41.18	23.53
ค่าเฉลี่ยร้อยละ		17.65		17.65	45.10	19.61

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้บัณฑิต

ในการประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตมีข้อเสนอแนะใน 2 ประเด็น คือ นักศึกษาที่จบการศึกษบางคนไม่มีคุณลักษณะความเป็นแพทย์ในตัว ผู้ป่วยไม่เชื่อถือ ไม่พุดอธิบายผู้ป่วย มีความสนใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ต่ำมาก ถึงแม้จะมีการสอนงาน สนใจแต่เรื่องเงินเดือนเป็นลำดับแรก โดยไม่สนใจในการพัฒนาหน่วยงานนั้นๆ ให้เจริญก้าวหน้า ควรให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความเป็นแพทย์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และทางคณะฯ ควรประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุข ให้กำหนดตำแหน่งแพทย์แผนจีนในโรงพยาบาลของรัฐเพื่อจะสามารถกำหนดมาตรฐานเงินเดือนให้กับผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้าทำงานในหน่วยงานของราชการได้

บทที่ 5

สรุปและการอภิปรายผล

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เริ่มเปิดรับนักศึกษาเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2547 โดยเป็นหลักสูตรที่เปิดจากความร่วมมือของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ และเป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางการแพทย์แผนจีนหลักสูตรแรกที่เปิดสอนในประเทศไทย โดยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจะรับผิดชอบในการรับนักศึกษาเข้าศึกษา และสอนภาษาจีน วิชาในหมวดศึกษาทั่วไป วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน และวิชาวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ ส่วนมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ จะรับผิดชอบสอนนักศึกษาในรายวิชาการแพทย์แผนจีนทั้งหมดรวมทั้งเตรียมการฝึกงานให้กับนักศึกษาในชั้นปีสุดท้ายอีกด้วย ในช่วงแรกของการเปิดหลักสูตร คณะการแพทย์แผนจีนมีจำนวนนักศึกษาที่รับในแต่ละปีการศึกษาประมาณ 70 คน และมีอาจารย์ประจำหลักสูตร 5 คน โดยมีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้เดินทางมาสอนในรายวิชาการแพทย์แผนจีนให้กับนักศึกษา การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน เป็นการประเมินโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ จากการประเมิน 4 ด้านสำคัญ คือด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านการผลิต

ประชากรผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมินในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 จำนวน 15 คน นักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ชั้นปีที่ 5 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 (รหัส 47) จำนวน 48 คน และ ชั้นปีที่ 5 ภาคการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (รหัส 48) จำนวน 52 คน จำนวนทั้งสิ้น 100 คน บัณฑิตมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ฉบับปีพุทธศักราช 2549 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 48 คนและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 31 คน

การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและการวิเคราะห์เอกสาร เช่น เอกสารหลักสูตร รายงานการประชุม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ คือ แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามนักศึกษา แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า และข้อเสนอแนะปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ แล้วนำผลการวิเคราะห์ทั้งสองส่วนบูรณาการเข้าด้วยกันตามประเด็นการประเมินหลักทั้ง 4 ประเด็น การแปลความหมายจากคำร้อยละใช้เกณฑ์ ดังนี้

น้อยกว่าร้อยละ 21	หมายถึง	น้อยที่สุด
ร้อยละ 21-40	หมายถึง	น้อย
ร้อยละ 41-60	หมายถึง	ปานกลาง
ร้อยละ 61-80	หมายถึง	มาก
มากกว่าร้อยละ 80	หมายถึง	มากที่สุด

สรุปผลการประเมิน

1. ผลการวิเคราะห์ด้านบริบท

ในการวิเคราะห์หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน พบว่า โดยภาพรวม การประเมินหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ มีลำดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก (60.01%) ผลการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

- 1.1 ความสอดคล้องของหลักสูตรกับปณิธานของ มหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก (33.33%)
- 1.2 ความสอดคล้องของหลักสูตรกับปณิธานของคณะ อยู่ในระดับมาก (33.33%)
- 1.3 ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ อยู่ในระดับ มากที่สุด (66.67%)
- 1.4 ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่น อยู่ในระดับ มากที่สุด (66.67%)
- 1.5 หลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความก้าวหน้าและทันสมัย เมื่อเทียบกับหลักสูตรชั้นนำทั้งในและนอกประเทศ อยู่ในระดับ ปานกลาง (66.67%)
- 1.6 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (66.67%)
- 1.7 วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตรและรายวิชามีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับมาก (66.67%)
- 1.8 เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก (100%)

จากผลการประเมินจะเห็นได้ว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปณิธานของทั้งมหาวิทยาลัยกับของคณะฯ เนื่องมาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีเอกลักษณ์ด้านความเป็นจีนแสดงออกมาให้เห็นอยู่แล้ว รวมถึงความพร้อมของมหาวิทยาลัยในด้านการสอนภาษาจีน ทำให้หลักสูตรฯมีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งในปัจจุบันการแพทย์ทางเลือก โดยเฉพาะการแพทย์แผนจีนเป็นศาสตร์ที่ประชาชนในประเทศไทยให้ความนิยมนและได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุข ทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและของท้องถิ่น

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น

การพิจารณาปัจจัยเบื้องต้น พิจารณาจากอาจารย์ผู้สอน และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านอาจารย์ผู้สอน

2.1.1 อาจารย์ผู้สอนคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะที่ดีต่าง ๆ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 61% - 80% (36.54%) ของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตรและมีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ การสอนและความเป็นครูสูงสุดอยู่ในระดับ มาก (66.67%)

2.1.2 นักศึกษาคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะที่ดีต่าง ๆ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 61% - 80% (47.71%) ของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตรและมีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ การสอนและความเป็นครูสูงสุดอยู่ในระดับระดับ มาก (53.33%)

2.1.3 ผู้สำเร็จการศึกษาคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะที่ดีต่าง ๆ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 61% - 80% (53.83%) ของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตรและมีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ การสอนและความเป็นครูสูงสุดอยู่ในระดับระดับ มาก (48.55%)

2.2 ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

2.2.1 อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นโดยสรุปสำหรับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาสูงสุดในระดับปานกลาง(33.94%)

2.2.2 นักศึกษามีความคิดเห็นโดยสรุปสำหรับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาสูงสุดในระดับปานกลาง(47.20%)

จากผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ผลต่อการเรียน จะเห็นได้ว่า ทั้งตัวอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีความเชื่อมั่นในอาจารย์ผู้สอน แต่ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ ยังควรต้องปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เช่น ในส่วนของอินเทอร์เน็ตที่ช้าและไม่ครอบคลุมพื้นที่ รวมทั้งในส่วนของห้องเรียนที่อาจไม่เหมาะสมกับการเรียน

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ

สำหรับการประเมินด้านกระบวนการพิจารณาจากประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร คุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา

3.1 ด้านประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร ในระดับมากที่สุด (96.15%)

3.2 ด้านคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา พบว่า อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามีความพอใจในการบริหารหลักสูตรสูงสุดในระดับปานกลาง (42.31%) และ (50.84%) ตามลำดับ

จากผลการประเมินข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรของคณะฯและมหาวิทยาลัย แต่ในการบริหารหลักสูตรให้ดำเนินการไปได้ยังคงมีปัญหาอยู่บ้าง เช่น จำนวนของอาจารย์และการเปลี่ยนแปลงของแผนการเรียนต่างๆ อันเนื่องมาจากหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน เป็นหลักสูตรใหม่ที่เพิ่งเปิดและเป็นหลักสูตรแรกในประเทศไทย

ที่เปิดสอนในศาสตร์การแพทย์แผนจีน รวมทั้งปัญหาในการบริหารจัดการต่างๆ เช่น การติดต่อสื่อสารกับ มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่ และการที่หลักสูตรฯ ต้องพึ่งอาจารย์ชาวจีนและมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่มาสอนให้กับนักศึกษา จึงต้องปรับเปลี่ยนแผนการสอนให้เหมาะสมกับการเดินทางมาสอนของอาจารย์ชาวจีนและมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่

3. ผลการประเมินด้านผลผลิต

ในการพิจารณาการประเมินผลผลิต พิจารณาจากคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ ดังนี้ ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความพอใจในความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับมาก (55.57% และ 38.24%) ตามลำดับ ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจงานที่ปฏิบัติสูงสุดในระดับมาก (46.12%)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจต่อความสามารถต่างๆของผู้สำเร็จการศึกษาแสดงให้เห็นถึงคณะการแพทย์แผนจีนและหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สามารถสร้างบัณฑิตที่มีความสามารถต่างๆอยู่ในระดับที่ได้รับ ความพึงพอใจ แต่อาจมีบัณฑิตบางคนที่ยังไม่เป็นที่ไม่พอใจของผู้บังคับบัญชาซึ่งอาจถือว่าเป็นส่วนน้อย

อภิปรายผลการประเมิน

ข้อจำกัดของผลการประเมิน

การวิจัยประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร กลุ่มอาจารย์ผู้สอนทั้งภายในและภายนอกคณะ กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ กระบวนการเก็บข้อมูลใช้ทั้งวิธีเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์หลักสูตรและวิธีเชิงปริมาณ โดยการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามทั้ง 5 ชุด ดังได้กล่าวไปแล้วในเบื้องต้น

อย่างไรก็ตามการวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้ยังมีข้อจำกัดในกระบวนการวิจัยบางประเด็น ดังนี้

1. ความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ข้อมูลในส่วนของผู้ใช้บัณฑิตอาจไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปทำงาน ไม่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับมา เมื่อทางคณะผู้วิจัยส่งข้อมูลไป พบว่ามีการตอบกลับมาของข้อมูลเพียง 54.84 % ทั้งนี้อาจเกิดจากสถานประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตมีลูกจ้างเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ทั้งหมด หรืออาจเกิดจากการที่ผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่งเข้าทำงาน ทำให้ผู้ประเมินอาจไม่รู้จักผู้สำเร็จการศึกษาดีพอที่จะทำการประเมิน

2. ความเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากร เนื่องจากการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีส่งแบบสอบถามให้กับผู้เป็นประชากรทุกคนที่สามารถติดต่อได้โดยไม่มี การสุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินได้จากแบบสอบถามที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มเป็นผู้ตอบและส่งกลับคืนมา ดังนั้นข้อมูลจึงอาจมี

ข้อจำกัดตรงที่ขาดความเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากรได้ เพราะผู้ให้ข้อมูลที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา จัดว่าเป็นผู้คัดสรรตนเองอาสาเข้ามาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างคัดสรร (selective sample) ที่อาจทำให้ได้ผลการประเมินที่ค่อนข้างเน้นว่าผลการประเมินมีคุณภาพค่อนข้างดี

โดยสรุปแล้ว นอกเหนือจากข้อจำกัดที่สำคัญที่ได้นำเสนอไปข้างต้นแล้ว การประเมินหลักสูตร ในครั้งนี้ยังมีข้อจำกัดด้านอื่น ๆ อีกภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวคณะผู้วิจัยได้พิจารณาจากข้อมูลทุกแหล่งที่รวบรวมมา และสังเคราะห์ผลการประเมินสรุปเป็นจุดเด่นที่ควรดำรงรักษาไว้ และจุดด้อยที่มหาวิทยาลัยและคณะฯควรปรับปรุงแก้ไข

จุดเด่นของหลักสูตร

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากปัจจุบันการแพทย์แผนจีนซึ่งถือว่าเป็นการแพทย์ทางเลือกแขนงหนึ่งกำลังเป็นที่นิยมของประชาชน เนื่องจากการรักษาและทฤษฎีของการแพทย์แผนจีนเป็นการรักษาแบบการป้องกัน และเป็นแบบองค์รวม เป็นการรักษาเฉพาะบุคคล ซึ่งแตกต่างจากการแพทย์แผนปัจจุบันที่เป็นการรักษาหลังจากเกิดโรคแล้วและเป็นการรักษาที่ปลายของสาเหตุ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ให้การสนับสนุนการแพทย์แผนจีนให้เป็นทางเลือกในการรักษาของประชาชน มีการขึ้นทะเบียนและออกกฎหมายเพื่อรองรับวิชาชีพการแพทย์แผนจีนให้มีความชัดเจนมากกว่าแต่ก่อน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจึงสามารถหางานทำที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนได้ไม่ยาก

อีกทั้งหลักสูตรฯยังเป็นหลักสูตรที่มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้ ซึ่งจัดว่าเป็นมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนชั้นนำของประเทศจีน อาจารย์จากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนที่มาสอนให้กับนักศึกษาจึงเป็นอาจารย์ที่ได้รับการคัดสรรมาแล้วจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเซี่ยงไฮ้เป็นอาจารย์ที่มีผลงานทางวิชาการและมีประสบการณ์ในการสอนให้กับนักศึกษาต่างชาติมาก่อน

จุดเด่นที่สำคัญของหลักสูตรฯอีกอย่างคือ การศึกษาวิชาการแพทย์แผนจีนเป็นภาษาจีน การเรียนเป็นภาษาจีนทำให้นักศึกษาได้ภาษาที่สามติดตัวออกไปเมื่อสำเร็จการศึกษา และในการศึกษาวิชาการแพทย์แผนจีนเป็นภาษาจีนยังทำให้นักศึกษาสามารถต่อยอดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย เพราะสามารถไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ และสามารถอ่านตำราภาษาจีนระดับสูงขึ้นไปที่ไม่มีการแปลเป็นภาษาไทยหรืออังกฤษได้ ดังนั้นจึงควรให้มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของภาษาจีนให้กับนักศึกษายิ่งขึ้นไป

จุดด้อยของหลักสูตร

เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เปิดเป็นแห่งแรกในประเทศไทย และศึกษาเป็นภาษาจีน ทำให้หาบุคลากรทางการแพทย์แผนจีนได้ยาก ต้องใช้เวลานานในการสร้างทีมงานอาจารย์คนไทยที่มีวุฒิการศึกษาเพียงพอต่อการเป็นอาจารย์

ข้อเสนอแนะ

1. ในด้านของหลักสูตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตเป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านศาสตร์การแพทย์แผนจีนให้บัณฑิตสามารถเข้าทำงานเป็นแพทย์แผนจีนตามสถานประกอบการต่างๆได้ จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและตลาดแรงงานในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ควรเพิ่มรายวิชาจิตวิทยาทางการแพทย์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับระบบสาธารณสุขไทย เพราะนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องประกอบอาชีพเป็นแพทย์ดังนั้นควรเสริมความรู้ด้านจิตวิทยาให้กับนักศึกษา รวมทั้งให้นักศึกษาได้รู้จักกับระบบสาธารณสุขของไทยด้วย เนื่องจากว่านักศึกษาอาจต้องไปทำงานกับสถานประกอบการของรัฐ ดังนั้นนักศึกษาควรรู้จักการระบบทำงานและบุคลากรทางการแพทย์ในสถานประกอบการของรัฐ ตามข้อเสนอแนะจากกรรมการวิชาชีพแพทย์แผนจีนที่ได้เข้ามาตรวจรับรองหลักสูตร ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ควรให้นักศึกษาได้มีความรู้เกี่ยวกับวิชาทางการแพทย์แผนปัจจุบันมากขึ้น เพื่อนักศึกษาจะได้เข้าใจถึงการตรวจรักษาของทั้งแพทย์แผนจีนและแผนปัจจุบัน โดยเฉพาะในด้านอายุรกรรม สำหรับในกลุ่มวิชาชีพแพทย์แผนจีน ควรจัดแบ่งรายวิชาให้เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน โดยเฉพาะการสอนของอาจารย์จากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่ โดยปรับจำนวนหน่วยกิตให้เข้ากับจำนวนชั่วโมงที่จะสอน ไม่ให้มากเกินไป ตามข้อเสนอแนะจากการประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่ และควรเพิ่มวิชาทางการแพทย์แผนจีน ให้ครอบคลุมศาสตร์การแพทย์แผนจีนมากขึ้นด้วย เช่น วิชาอายุรกรรมภายนอกทางการแพทย์แผนจีน และวิชา โรคตา หู คอ จมูก ทางการแพทย์แผนจีน เพื่อใช้ในการสอบใบประกอบวิชาชีพแพทย์แผนจีนของนักศึกษาในอนาคต ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรให้คำแนะนำว่าหลักสูตรยังขาดวิชาที่จะทำให้ นักศึกษารู้จักระเบียบวิธีวิจัย และแยกแยะในการอ่านบทความทางวิชาการ ดังนั้นควรเพิ่มรายวิชาที่ให้นักศึกษาสามารถเข้าใจถึงการงานวิจัยและแยกแยะในการอ่านบทความทางวิชาการด้วย

2. ในด้านของอาจารย์ ควรเพิ่มอาจารย์ผู้สอนชาวไทยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถดูแลและให้คำปรึกษากับนักศึกษาได้ทั่วถึง เนื่องจากปัจจุบันนักศึกษามีจำนวนมากขึ้น และควรวางแผนในการสร้างทีมงานอาจารย์ให้เข้มแข็ง โดยการส่งอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีไปศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และหากเมื่อทีมคณาจารย์พร้อมจะสามารถพึ่งพาตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งอาจารย์ชาวเงินจากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่ และทีมงานคณาจารย์นี้ต้องมีบทบาทในเชิงวิชาการให้มากขึ้นด้วย เนื่องจากงานวิชาการทางการแพทย์แผนจีนในประเทศไทยยังมีอยู่น้อยมาก

3. ในด้านของปัจจัยด้านสนับสนุนการเรียนการสอน นอกจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว อุปกรณ์โสตทัศนอุปกรณ์ต่างๆมีส่วนช่วยเหลือให้การเรียนการสอนดียิ่งขึ้น ควรศึกษาเทคโนโลยีที่ช่วยในการเรียนการสอนด้านศาสตร์การแพทย์แผนจีนจากประเทศจีนและนำเข้ามาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเนื่องจากนักศึกษาของคณะมีจำนวนมากขึ้นทุกปีการศึกษา ห้องเรียนที่ใหม่เรียนควรมีขนาดที่

เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนตามไปด้วย ดังนั้น ควรหาห้องเรียนที่เหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ ระบบสารสนเทศโดยเฉพาะด้านระบบอินเทอร์เน็ต ควรพัฒนาให้มีศักยภาพมากขึ้นและให้ทั่วถึงในพื้นที่ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูล ความรู้ต่างๆ ได้ตลอดเวลา

4. ในด้านการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็น สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษามาก เพื่อที่จะให้บัณฑิตที่จบการศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ควรเสริมการปฏิบัติใน รายวิชาทางการแพทย์แผนจีนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพต่อไปในอนาคต โดยการพัฒนาคลินิกคณะกรรมการแพทย์แผนจีนที่อยู่ ส่วนหน้าของมหาวิทยาลัย ให้มีการรักษาในศาสตร์การแพทย์แผนจีนให้ครบถ้วนทุกศาสตร์ เพื่อให้ นักศึกษา สามารถเข้าไปฝึกงานได้ ควรวางแผนในระยะยาวสร้างทีมงานอาจารย์ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เพื่อที่ ในอนาคตจะได้ไม่ต้องพึ่งอาจารย์จากมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเชียงใหม่ ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาในการจัด ตารางสอน และมีอาจารย์ที่สามารถดูแลและให้คำปรึกษานักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

5. ในด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ในภาพรวมหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์ แผนจีนมีความเหมาะสม เพราะเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและของประเทศชาติ บัณฑิตที่จบการศึกษามีความสามารถที่จะไปปฏิบัติงานตามสถานประกอบการต่างๆ อย่างไรก็ตามควรมีการ พัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา โดยดำเนินการประเมินหลักสูตรเพื่อประเมินคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก ทั้งนี้ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ได้มาตรฐานและเป็นหลักในวงการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย ต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา มณีแสง. (2541) การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพา รายงานวิจัยภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษกานดา สุภาพจน์. (2553) การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา การเลขานุการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2529. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2554) แนวคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภา: กรุงเทพฯ.
- จินดา สวัสดิ์ทวี และ สมใจ ทองเนื้องาม. (2550) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์เรียนที่คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต. รายงานวิจัยประเมินหลักสูตร, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จิรศักดิ์ สุรงค์พิพรรณ. (2540) การพัฒนาแบบการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพร ธวัชวิเชียร. (2531) การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง พุทธศักราช 2527. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ แซ่ซี้. (2549) แนวคิดและทฤษฎีการประเมินหลักสูตร. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://educms.pn.psu.ac.th/ojsstudent/include/getdoc.php?id=170&article=43&mode=pdf>. 16 เมษายน 2554.
- ชวลิต สีนำรุงสาสน์. (2527) การประเมินการจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ ระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูจิตร์ รินทะวงศ์. (2541) การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สายวิชาคหกรรมศาสตร์ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) พุทธศักราช 2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณริกา สมานกุลทอง. (2544) การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารณี เฟื่องสะและ. (2539) การประเมินหลักสูตรสาขาการออกแบบตกแต่งภายในระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทองศักดิ์ วันชัย. (2528) การประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์ บางพระ
 รุ่นปีการศึกษา 2524 – 2526. รายงานการวิจัยคณะเกษตรศาสตร์บางพระ, สถาบัน
 เทคโนโลยีราชมงคล.
- ทองศักดิ์ วันชัย และวัลลภ พรหมทอง. (2542) การประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สายวิชา
 เกษตรศาสตร์ พุทธศักราช 2535 คณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
 รายงานการวิจัยคณะเกษตรศาสตร์บางพระ, สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- ทองศักดิ์ วันชัย รุ่งโรจน์ ไพศาลสมบัติรัตน์ และ นพ บรรเจิด. (2548) การประเมินหลักสูตรระดับ
 ปริญญาตรี สายวิชาเกษตรศาสตร์ของคณะเกษตรศาสตร์บางพระ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลตะวันออก. รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.
- ธวัชชัย ชัยจิรธายากุล. (2529) การพัฒนาหลักสูตรแนวคิดสู่การปฏิบัติ. อักษรบัณฑิต; กรุงเทพฯ.
- ธานี วารีสงค์. (2537) การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม
 พุทธศักราช 2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธำรง บัวศรี. (2542) ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. ชนัชการพิมพ์: กรุงเทพฯ.
- นภดล ใจเจริญ. (2548) การประเมินหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (สป.บ.) พุทธศักราช 2545
 ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. รายงานวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเรือง สมประจบ. (2541) การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกหัตถกรรม สาขา
 เฉพาะ
 เครื่องไม้ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประคินันท์ อุปรนัย. (2521) การศึกษาเชิงประเมินหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครู.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพิศ บุญชิต. (2548) การประเมินหลักสูตร [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://educms.pn.psu.ac.th/ojs-student/include/getdoc.php?id=85&article=25&mode=pdf>.
 (16 เมษายน 2554)
- พนัส หันทาสิรินทร์. (2524) การมัธยมศึกษา. พิมพ์: กรุงเทพฯ.
- พานี จิตต์ภักดี สุพรรณ จิตต์ภักดี และมณูญ มณีปิ่นดี (2543) รายงานการประเมินหลักสูตร
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยชุมชน พุทธศักราช 2538 ในวิทยาลัยพลศึกษา. รายงาน
 การวิจัย, วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่.

พิสมัย จารุจิตติพันธ์ และวราคม ทีสุกะ (2537) การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิศวง เทียมคลี. (2538) การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า พุทธศักราช 2530 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไพบุลย์ อ่อนมั่ง, วินัส ปัทมภาสพงษ์ และ อนันต์ มลารัตน์ (2543) การประเมินผลหลักสูตรวิทยาศาสตร์

บัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วสันต์ ทองไทย. (2551) การประเมินหลักสูตรจากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ. สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.doed.edu.ku.ac.th/article/eva_curri.pdf. 16 เมษายน 2554.

วรรณุช จิตต์เจียรนัย. (2546) การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิชัย ดิศระ. (2535) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. สุวีริยาสาส์น: กรุงเทพฯ.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2526) การเปลี่ยนแปลงและการประเมินการสอน. สารพัฒนาสูตร: กรุงเทพฯ.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. สุวีริยาสาส์น: กรุงเทพฯ.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543) การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. ทบวงมหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ.

ศุภวรรณ สอนหิรัญ. (2531) แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอน สำหรับปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์ในสหวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545) พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.onec.go.th/Act/law2542/law2542.pdf>. 16 เมษายน 2554.

สมสมร เทพนาโสมนัสส์. (2532) การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมหวัง พิริยานุวัฒน์. (2522) การประเมินหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา. รายงานประเมินผล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด อุทยานนท์. (2528) **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. โรงพิมพ์เซ็นเตอร์ พลัสเคชั่น: กรุงเทพฯ.
- สวัสดิ์ ปทุมราช. (2531) **การพัฒนาหลักสูตรและการสอน**. โรงพิมพ์เอ็กซ์เพรสมีเดีย: กรุงเทพฯ.
- สันต์ ชรรณบำรุง. (2527) **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร**. การศาสนา: กรุงเทพฯ.
- สุนทร บำเรอราช. (2536) **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนทรี้ แก้วมาลัยตระกูล. (2533) **การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทัศน์ วิวัฒน์ปฐพี. (2527) **การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตร คุณานุกร. (2523) **หลักสูตรและการสอน**. โรงพิมพ์ชวนพิมพ์: กรุงเทพฯ.
- สมิตร คุณานุกร. (2526) **หลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์ชวนพิมพ์: กรุงเทพฯ.
- อรุณ วิวัฒน์ปฐพี. (2527) **การประเมินหลักสูตรวิชาเอกดนตรีการศึกษาในวิทยาลัยครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉิมา สวัสดิ์ชีวิน. (2538) **การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์และการละคร ระดับอนุปริญญา ของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2528**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำพร จิตรใจ. (2544) **การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมศึกษานิเทศก์ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา
- Beauchamp, G. (1968) **A Curriculum Theory**. The Kagg Press : Wilmette.
- Cronbach, L.T. (1990) **Essentials of psycholological testing**. Harper Collins : New York.
- Provus, Mulcolm M. (1973) **Evaluation of Ongoing Programs in The Public School System, Educational Evaluation : Theory and Practice**. Wadsworth Publishing Company, Belmong, California.

Stake, E. Robert. (1967) **The Countenance of Education Evaluation.** Teachery :college Record.

Stufflebeam, D.L. (1971) **Educational Evaluation and Decision Marking.** Ltasca : Illinois, Peacock.

Taba, H. (1962) **Curriculum Development : Theory and Practice.** Brace and World Inc:
New York.

Tyler, R;lph W. (1970) **Basic Principles of Curriculum and Instruction.** University of
Chicago press : hicago.

ภาคผนวก

แบบวิเคราะห์หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน
คณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แบบวิเคราะห์หลักสูตรนี้ ใช้ในการวิจัยประเมินหลักสูตร ของคณะกรรมการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของมหาวิทยาลัย

1.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สอดคล้องกับปณิธาน
ของ มหาวิทยาลัยหรือไม่

- ไม่สอดคล้อง
 สอดคล้อง เพียงใด

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

เหตุผล/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของคณะ

2.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาการแพทย์แผนจีน สอดคล้องกับปณิธานของ
คณะหรือไม่

- ไม่สอดคล้อง
 สอดคล้อง เพียงใด

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

เหตุผล/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

5.1 ท่านคิดว่าหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตมีความก้าวหน้าและทันสมัย เมื่อเทียบกับหลักสูตรชั้นนำทั้งในและนอกประเทศ ในระดับใด

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

เหตุผล/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6.1 วัตถุประสงค์เป็นที่เข้าใจชัดเจน

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

6.2 วัตถุประสงค์สอดคล้องกับภารกิจของคณะ

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

6.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเหมาะสม/ตอบสนองต่อความต้องการนักศึกษาและสังคม

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

6.4 การจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

6.5 มีอัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างเนื้อหาความรู้ทั่วไปกับเนื้อหาความรู้เฉพาะทาง

น้อย

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

 มาก

10. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร

10.1 วัตถุประสงค์หลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10.2 โครงสร้างของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10.3 การจัดหลักสูตรและการจัดเรียงรายวิชา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10.4 การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10.5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามอาจารย์

หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารหลักสูตร

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. ตำแหน่งทางวิชาการ

1) ศาสตราจารย์ 2) รองศาสตราจารย์ 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 4) อาจารย์

3.1 ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับมหาวิทยาลัย.....ปี

3.2 ประสบการณ์ด้านการสอนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.....ปี

4. ปัจจุบันท่านสอนอยู่ในระดับใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท

5. ท่านได้ผลิตผลงานทางวิชาการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่

1) ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 6) 2) มี (โปรดระบุในตาราง)

ข้อ	ลักษณะ	งานวิจัย (เรื่อง)	ตำรา (เล่ม)	หนังสือ (เล่ม)	บทความทาง วิชาการ (เรื่อง)
1.	ท่านผลิตผลงานทางวิชาการแต่ละประเภทคิดเป็นปริมาณกี่เรื่อง/เล่ม/ปี				
2.	ผลงานทางวิชาการที่ท่านผลิตแต่ละประเภท มีลักษณะต่อไปนี้กี่เรื่อง/เล่ม				
	2.1 เสนอความคิด/การปฏิบัติใหม่				
	2.2 มีความรู้ลึกทางวิชาการและ/หรือ ได้รับการอ้างอิงอยู่เสมอ				
	2.3 นำไปสู่การปฏิบัติ/พัฒนาการทำงานของหน่วยงานองค์กรชุมชน				
	2.4 นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน				
	2.5 นำไปสู่การวิจัยใหม่ ๆ				
	2.6 เป็นที่ยอมรับ/ได้รับรางวัล/สร้างชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัย				
	2.7 สร้างองค์ความรู้ใหม่				
	2.8 ลักษณะอื่น ๆ ระบุ.....				

(จากข้อ 6- 11 ให้ท่านพิจารณาเฉพาะช่วงที่ใช้หลักสูตร)

6. ท่านมีบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ จำนวน.....ชิ้น
7. ท่านมีบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ จำนวน.....ชิ้น
8. เงินทุนสนับสนุนการวิจัยภายในมหาวิทยาลัยที่ท่านได้รับ จำนวน.....ชิ้น เป็นเงินทั้งหมด.....บาท
(โดยเฉลี่ย.....บาทต่อเรื่อง)
9. เงินทุนสนับสนุนการวิจัยภายนอกมหาวิทยาลัยที่ท่านได้รับ จำนวน.....ชิ้น เป็นเงินทั้งหมด.....บาท
(โดยเฉลี่ย.....บาทต่อเรื่อง)
10. ท่านได้รับรางวัล/เกียรติคุณทางวิชาการ จำนวน.....ครั้ง
11. ท่านได้ให้บริการวิชาการที่มีลักษณะต่อไปนี้หรือไม่
 ไม่มี (ข้ามไปตอนที่ 2) มี (โปรดระบุในตาราง)

ประเภทงานบริการวิชาการ	ในประเทศ (ครั้ง)		ต่างประเทศ (ครั้ง)
	ในมหาวิทยาลัย	นอกมหาวิทยาลัย	
1. การได้รับเชิญไปร่วมสอน/วิจัย			
2. การเข้าร่วมเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์/วุฒิบัตร			
3. การเป็นวิทยากรในหน่วยงานต่าง ๆ			
4. การเป็นกรรมการ/ที่ปรึกษาในหน่วยงานต่าง ๆ			
5. การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ/งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร			
6. การให้บริการวิชาการอื่นๆ ระบุ.....			

12. ท่านคิดว่าผลกระทบของการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานภายนอกของท่าน มีส่วนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น
อยู่ในระดับใด
 1) ต่ำมาก 2) ต่ำ 3) ปานกลาง 4) สูง 5) สูงมาก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

อาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 1 ท่านคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ (%) เท่าใดของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตรที่ท่านได้สอน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
		1	2	3	4	5
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน					
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่					
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย					
5.	ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม					
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม					
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด					
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม					
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ					
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย					
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ					
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ					
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)					
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ					
17.	การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นครู					
18.	การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา					
19.	ความสามารถในการสอน/ถ่ายทอดความรู้					
20.	ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ					
21.	ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
	1. ด้านความรู้ความสามารถ					
	2. ด้านการสอน					
	3. ด้านความเป็นครู					

ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

ส่วนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ข้อ	รายละเอียด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง					
2.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
3.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว					

4. ท่านเคยใช้ห้องสมุด

ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา

ข้อ	รายละเอียด	หอดสมุดกลาง				
		1	2	3	4	5
5.	ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
6.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล					
7.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ					
8.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์ไอศดทัศน์					
9.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์ไอศดทัศน์					
10.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร					
11.	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการให้บริการ					
12.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด					

ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน

ข้อ	รายละเอียด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
13.	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้าน ความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ					
14.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน					
15.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
16.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
17.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย					

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการใช้บริการห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต	
1. ท่านใช้บริการหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ครั้ง รวมเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง	
2. จำนวนชั่วโมงในการให้บริการของหอสมุดกลางที่เหมาะสมควรเป็น.....ชั่วโมง/วัน	
3. ท่านมีโอกาสใช้บริการอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย	
☐ ไม่มีโอกาสใช้	
☐ มีโอกาสได้ใช้ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ครั้ง	
รวมเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้	
.....	
.....	
.....	

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร

โปรดเขียนเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรด้านต่างๆต่อไปนี้				
ข้อ	รายละเอียด	มี	ไม่มี	ไม่ทราบ
1.	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการบริหาร			
2.	มีแผนการบริหารหลักสูตรทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว			
3.	มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างมีระบบ			
4.	มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินงานตามแผนงานอย่างชัดเจน			
5.	มีกลไกการตรวจสอบการบริหารงานตามแผน			
6.	มีการวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตร โดยอาศัยผลการประเมิน โดยนักศึกษา หรือผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษาหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก			
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม				
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร				
.....				
.....				
.....				

แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ บัณฑิตสนับสนุนการเรียนรู้ และการให้คำปรึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพ 1) โสด 2) สมรส 3) อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ท่านเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 1) ระดับปริญญาตรี 2) ระดับปริญญาโท
เมื่อปีการศึกษา.....สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา.....โดยใช้เวลาในการศึกษา.....ปี เดือน
5. ท่านสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในหลักสูตร.....
สาขาวิชาเอก.....คะแนนเฉลี่ยสะสม.....
6. การศึกษาของท่านหลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 1) ไม่ได้ศึกษาต่อ
 2) ศึกษาต่อ
 1) ระดับปริญญาโท โดยศึกษา 1) ในประเทศ 2) ต่างประเทศ
ชื่อสถาบัน
- 2) ระดับปริญญาเอก โดยศึกษา 1) ในประเทศ 2) ต่างประเทศ
ชื่อสถาบัน
7. หลังจากที่ท่านสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
 1. ท่านได้งานทำ(งานแรก)หลังจากสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นเวลา.....เดือน
 2. อาชีพปัจจุบัน
 1) ข้าราชการ
 2) พนักงานเอกชน
 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 4) เจ้าของผู้ประกอบการอิสระส่วนตัว
 5) อื่น ๆ (ระบุ).....
 3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน คือ ตำแหน่ง.....เงินเดือน.....บาท
 4. งานที่ท่านทำในปัจจุบันตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา 1) ตรง 2) ไม่ตรง
 5. ตั้งแต่สำเร็จการศึกษามาจนถึงปัจจุบันท่านได้มีโอกาสศึกษาดูงาน/เข้าร่วมประชุมสัมมนา หรืออบรม.....ครั้งต่อปี
 6. ตั้งแต่สำเร็จการศึกษามาจนถึงปัจจุบันท่านได้รับรางวัลทางวิชาการ/เกียรติคุณทางวิชาการ จำนวน.....รางวัล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

อาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 1 ท่านคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ (%) เท่าใดของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตรที่ท่านได้สอน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
		1	2	3	4	5
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน					
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่					
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย					
5.	ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม					
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม					
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด					
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม					
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ					
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย					
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาต่างประเทศ					
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ					
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)					
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ					
17.	การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นครู					
18.	การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา					
19.	ความสามารถในการสอน/ถ่ายทอดความรู้					
20.	ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ					
21.	ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
	1. ด้านความรู้ความสามารถ					
	2. ด้านการสอน					
	3. ด้านความเป็นครู					

การให้คำปรึกษา

ส่วนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

การให้คำปรึกษา

ข้อ	การให้คำปรึกษา	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการเป็นประโยชน์					
2.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/โครงการ/ปัญหาพิเศษ/ศิลปนิพนธ์/ภาคนิพนธ์/สารนิพนธ์ เป็นประโยชน์					
3.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
4.	อาจารย์มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพียงพอ					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม						
ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการให้คำปรึกษา						
.....						
.....						
.....						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ

3.1 หลังจากที่ท่านเข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้ ท่านคิดว่าท่านมีคุณลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา					
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่					
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย					
5.	ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม					
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม					
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด					
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม					
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ					
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และใช้ภาษาไทย					
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และใช้ภาษาต่างประเทศ					
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ					

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)					
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข					

3.3 ท่านมีความพึงพอใจองค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ในขณะนี้ในด้านต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อ	ความพึงพอใจในด้าน	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	การพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน					
2.	ค่าตอบแทน					
3.	หัวหน้างาน/ผู้บังคับบัญชา และการปกครองบังคับบัญชา					
4.	ความก้าวหน้าในงาน					
5.	นโยบายและการบริหารงานขององค์กร					
6.	ระบบและโครงสร้างขององค์กร					
7.	สวัสดิการ					
8.	สภาพแวดล้อมในการทำงาน					
9.	สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน					
10.	ความสัมพันธ์อันดี และความสามัคคีกลมเกลียวในองค์กร					
11.	คุณค่าและความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ					

แบบสอบถามนักศึกษา

หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นักศึกษาระดับ

1) ปริญญาตรี

4. ชั้นปีที่..... หลักสูตร..... คณะมนุษยศาสตร์.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์และปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

อาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 1 ท่านคิดว่าอาจารย์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ (%) เท่าใดของอาจารย์ทั้งหมดในหลักสูตรที่ท่านได้สอน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	รายละเอียด	น้อยกว่า 21%	21% - 40%	41% - 60%	61% - 80%	มากกว่า 80%
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอน					
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่					
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย					
5.	ความสามารถในการบริการวิชาการให้กับชุมชนและสังคม					
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม					
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด					
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม					
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ					
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย					
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และใช้ภาษาต่างประเทศ					
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ					
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)					
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ความรู้ความเข้าใจในบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ					
17.	การเป็นผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกใจความเป็นครู					
18.	การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา					
19.	ความสามารถในการสอน/ถ่ายทอดความรู้					
20.	ความสามารถในการให้คำปรึกษา แนะนำ					
21.	ในภาพรวม ท่านคิดว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ มีคุณลักษณะในด้านต่อไปนี้เพียงใด	น้อย ☒ มาก				
		1	2	3	4	5
	1. ด้านความรู้ความสามารถ					
	2. ด้านการสอน					
	3. ด้านความเป็นครู					

ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

ส่วนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ข้อ	รายละเอียด	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
1.	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตมีพอเพียง					
2.	สมรรถนะของคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม					
3.	การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกและรวดเร็ว					
4. ท่านเคยใช้ห้องสมุด						
ความพึงพอใจในการบริการของห้องสมุดและสื่อการศึกษา						
ข้อ	รายละเอียด	ห้องสมุดกลาง				
		1	2	3	4	5
5.	ความเหมาะสมของการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
6.	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูล					
7.	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสารต่าง ๆ					
8.	ความเหมาะสมของอุปกรณ์โสตทัศน					
9.	ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุด สื่อ และอุปกรณ์โสตทัศน					
10.	เทคโนโลยีและสารสนเทศในห้องสมุดสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร					
11.	ความเหมาะสมของระยะเวลาให้บริการ					
12.	ความเพียงพอของที่นั่งในห้องสมุด					
ความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและห้องเรียน						
ข้อ	รายละเอียด	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
13.	ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ห้องเรียนในด้านความสะอาด และบรรยากาศวิชาการ					
14.	ความมีประสิทธิภาพของอาคารสถานที่ ห้องเรียน					
15.	ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
16.	ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
17.	ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย					

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการใช้บริการห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต	
1.	ท่านใช้บริการหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ครั้ง รวมเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
2.	จำนวนชั่วโมงในการให้บริการของห้องสมุดที่เหมาะสมควรเป็น.....ชั่วโมง/วัน
3.	ท่านมีโอกาสดำเนินการอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ☐ 1) ไม่มีโอกาสใช้ ☐ 2) มีโอกาสได้ใช้ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ครั้ง รวมเวลาที่ใช้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา

การบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา

ส่วนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	ลักษณะการบริหารหลักสูตรและการให้คำปรึกษา	น้อย \sqrt มาก				
		1	2	3	4	5
การบริหารหลักสูตร						
1.	จำนวนนักศึกษาที่รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในหลักสูตร					
2.	วิธีการคัดเลือกนักศึกษามีมาตรฐาน					
3.	ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว					
4.	การจัดรายวิชาที่นักศึกษาเรียนเป็นระบบ					
5.	การจัดผู้สอนในแต่ละวิชามีความเหมาะสม					
6.	การจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ					
7.	การประเมินประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์มีความเหมาะสม					
8.	การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบการของคณะและมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ					
9.	มีการจัดทำหลักสูตรแบบสหสาขาหรือสหวิทยาการชัดเจน					
10.	มีกิจกรรมที่สามารถสื่อสร้างความเข้าใจให้แก่อาจารย์และ นักศึกษาในสาขา					
11.	นักศึกษาติดต่อขอพบอาจารย์ได้ง่าย					
การให้คำปรึกษา						
12.	การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะที่ปรึกษาทางวิชาการเป็นประโยชน์					

**แบบสอบถามผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 3) สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประเภทขององค์กร 1) ราชการ 2) รัฐวิสาหกิจ
 3) เอกชน 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ท่านทำงานในองค์กรนี้มาเป็นระยะเวลา.....ปี
6. ระยะเวลาที่ท่านเป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา.....ปี
7. ท่านมีความคุ้นเคยกับผู้สำเร็จการศึกษา
 1) ผิดเคิน 2) ก่อนข้างดี 3) ดี 4) ดีมาก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

- 2.1 ในฐานะที่ท่านเป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษานี้มีคุณลักษณะต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะ	น้อย → มาก				
		1	2	3	4	5
1.	ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา					
2.	ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.	ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่					
4.	ความสามารถในการดำเนินการวิจัย					
5.	ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม					
6.	การเป็นที่ยอมรับของสังคม					
7.	ความเป็นผู้นำทางความคิด					
8.	ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและใช้นวัตกรรม					
9.	ความเป็นนักบริหารจัดการ					
10.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการใช้ภาษาไทย					
11.	ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และใช้ภาษาต่างประเทศ					
12.	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
13.	ความสามารถในการแข่งขันในระดับชาติ/นานาชาติ					
14.	การเป็นผู้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ/คุณธรรม/จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ และเห็นแก่ส่วนรวม ฯลฯ)					
15.	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
16.	ความสามารถในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข					

- 2.2 ท่านคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติผู้นี้มีลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ในระดับใด

1 โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจด้านความรู้เชิงวิชาการในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานี้ เพียงใด

น้อย 1 2 3 4 5 ไม่มีข้อมูล มาก

2 โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจด้านความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานี้ เพียงใด

น้อย 1 2 3 4 5 ไม่มีข้อมูล มาก

3 โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจด้าน เจตคติ/จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานี้ เพียงใด

น้อย 1 2 3 4 5 ไม่มีข้อมูล มาก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

.....

.....

.....